

Abbas.

Summa Pisani cum supplemen-
to Incipit Feliciter que ab Magi-
stria seu Pisanello appellatur.

Voniam summa
q̄ magistrutia seu
pisanella vulgarit̄
nūcupa ppter eius
xp̄dioritatem apud
fessos numerino
leuit. Et q̄ ppter ei⁹ abachicas q̄ta
tiones minili in suis q̄tis rep̄is cor
rupta ac ppter ei⁹ breuitatem in pleris
q̄ suis decisionibz valde dubia. Deda
ratōne suppletōe indigēs. Idcirco ad
omnē simpliciū fessorū vtilitas
tē q̄tū m̄ dñs dederit decreui dictā his
mā emendatā ad cōmunē q̄tationē
reducere ac ei⁹ breuitati q̄ breuit⁹ va
luero q̄ visū fuerit expedire ad dēdo
supplere. utq̄ additio coḡscat in ei⁹
principio. A. In fine vero. B. litera ex
rubro poneat dictē summe alphabeticū
ordinē seq̄ndo. a pagrapho s in mar
ginibz p q̄tas notādo p̄ principiū ca
pituli. Nec i p̄fata summa cōputet p̄n
cipiū p̄. Ex primo. Et p̄t p̄dicta h̄ op̄
supplementū appellari potest. B.

Habas in suo monastērio ɔfer
re p̄t suis subditis primā tō
firāa duos ordines minores
dūmodo sit sacerdosa manū imposta
sit ei s̄m morē p̄ficiendoy ex. 8 et. et
q̄ti. cū contingat. a. lxxix. dist. Qm̄ vi
dem⁹. A. Ordines minores sūt hosti
ariat⁹. psalmistatus. a lectoriat⁹. ex
orcistat⁹. acolitat⁹. xxij. dis. clericos.
Et psalmistat⁹ a lectoriat⁹ idē sūt. vt
p̄t colligi ex textua glosa dicti. c. cū
contingat. Abbas aut̄ ɔferre p̄t lecto
ratus. dicto. c. cū contingat. a. c. Qm̄
xii. Et hostiaratiū qui p̄cedit. a sic
istos duos cū ad ordines nō sit p̄c
tendū p̄ saltū. vt ex. de. p̄ sal. p. c
Vno. B. Hoc etiā p̄t electi abba
tē si ep̄us differat eū bñdicew. ex. de
supple. neg. pla. statuim⁹. A. Ibi s̄i
Si ep̄s tercio cū humilitate ac devo
tione sicut cōuenit req̄fitus abbates

Prīmu.

benedicē forte remuerit. eisdē abba
tibz ticeat p̄ prios mōctos benedicere
et atia q̄ ad officiū hmōi p̄tinēt exer
cere. donec ip̄i ep̄i duritiā suā recogi
tētā abbates benedicere nō reuisent
B. Alienis at ɔferre nō p̄t. ex. de pu
bil. abbates. li. vi. A. Ibi s̄i Rec ab
batibz tictū fit aliis q̄ monasteriorū
suoz cūfis a qui ad illa cōvoluerint
a in q̄s ecclēsticā a quasi ep̄alem
iurisdictōem obtinent primā clerica
lē ɔferre tōfurā. nisi eis id cōpetat ex
pleno p̄fate sedis iudicato. B. Ab
bas a q̄libz cōuentualis p̄latuſ regre
re debz monachos fugitiuos. A. Ad
de. a cōectos. vt in. c. ne vagandi. al
legato. B. Et ad claustrū reducē sal
ua ordinis disciplina. ex. de regu. ne
vagandi. A. Alias incipit. Re reti
gio. vi. A. Apostasia. v. C. ii. B.

Vtq̄ abbas possit licētiare bñditos
suis ad alia religiōē. Re. s̄m Mo
naldū. Poteſt quidē licētiare ad eq̄
tem religiōē de sensu capituli. alit̄
nō ad minorē vero nō p̄t. ar. xix. q.
iij. statuim⁹. xij. q. ii. fine exceptōe
de artiorē vero religiōe dicvt inſta
Religio. v. C. i. A. Ex ibi dictis p̄t col
ligi q̄ ad artiorē p̄t licētiare. nisi ce
deret in graue iacturā seu in famā cō
gregatōis vñ trāfit. B. Ad ep̄atū q̄
q̄ si subdit⁹ etigaf p̄lat⁹ licētiare p̄t
etiā nō req̄fito cōuentu. ext̄. de ele. si
religiosus. i. fi. li. vi. A. Intellige si
iā fuerit facta electio. nō at electo i fu
ture vt in de. fi. ex. de elec. vbi s̄i. Cuz
cessa religioso a superiorē suo licētia
vt electo iel p̄fisiōni si quā s̄ ip̄o cō
tigerit fieri hū dare possit assensum
ambitōis vitoria paret nulli⁹ cā ex
istere posse volum⁹ firmitate. B.

Abbas vñ nō p̄t p̄ fidere in diūis
monasterijs ex. de religi. do. c. vlt. in
fi. A. Ibi etiā s̄i se q̄s in diūis mo
nasterijs locū mōchi h̄e p̄sumat. B
Vide s̄i Religio. i. C. x. A. Ex ibi di
ctis p̄. q̄ religiosus nō p̄t p̄esse p̄libz
mōsterijs seu ecclēsias curā aīaz hñti
bus sine auct̄e sedis ap̄fice nisi vñ
a. ij.

Secundum.

monasteriu; seu ecclesia dependeat ex
alio ut adiuncte sint ammone. B

Abbas in collatō atic⁹ priorat⁹
nō p̄t atiq⁹ nouū on⁹ imponē hoc ex
p̄sse cōtinebat in qđā decte-extrava
gati⁹ Alexandri q̄rti- q̄ tice; hodie ūo
cata sit p̄ p̄hemū Gregorianū libri
sexti: hoc tñ est etiā de iure muni- c̄
ut bñficia ecclastica c-ut nost⁹. et de
suppl- neg. p̄la- q̄ regulares in de. A
vī fīcē de hīc dñmī.

In hac de-hoc dare si-B
S^tus alkao missit nam

Vtr abbas posuit dare imam mo-
clo aliq retinē R^o q̄ möchus teneat
aliqd t̄q̄ p̄riu; nullo^o abbas c̄edē
pt̄-eſ̄ de statu mo-cu; ad mösteriū in-
fi- h q̄ teneat q̄tū ad vſū ſuū ita tñ
q̄ p̄etas fit monasterij c̄edere p̄t
ut ponit Wil-sc; glosator Ray.

Si ep̄s voluerit möchū instituere
in plātu in eccl̄ia sc̄laria abbas nolit
obedēdū est abbati. xvj. q. j. cū vtili-
tate a. lviij. dist. c. j. a. ij. **S**ed si vtili-
tas eccl̄ie exigat: cogi d; abbas p suū
superiore ut in c. cū p vtilitate. **A** Ju. B
c. de B vlt. mil. Si h̄ ex iusibz ibi p glo-
in stratu allegatis videlz. ij. q. vij.
cuz pastoris et. xvj. q. j. q. wre. forte
pt sumi rō hui⁹ vltimi dicti. **B**

Vtq abbas possit phibere mōchis
ne c̄fiteanf epō uł ei⁹ p̄māio **R^o** fm
Pil. Nō p̄t. cū ep̄s sit ordinari⁹ om
mū sb̄ditoy. nisi forte essēt exēptiv⁹
ɔtratiū sit in eoz c̄stitutōibz cōfirmā
tis a pp̄ uł in eoz p̄uilegijs. **A.** Ad
vit glo. Rai. q̄ m̄bilomin⁹ mōchus
tenet abbatii suo uł alteri de māda-
to ei⁹ c̄fitor si b̄ ei p̄cipiat postq̄ c̄fes-
sus fuerit epō uł ei⁹ p̄māio Sed in b̄
ut notaf in sū. cō. li. iij. ti. xxiiij. q. xz
vij. c̄tradicūt theologū c̄munit q̄ cō-
fessionē semel bona fide factā ei q̄ pos-
tuit absolue nunq̄ tenet b̄o ritterare
nisi valit immo etiā dicit **Tlo.** in qdā
q̄-de q̄libz. q̄ nō p̄t alijs auſte cuius
cūq̄ hōis spelli ad c̄fitedū p̄ctm q̄
alteri c̄fessus est q̄ absolue potuit q̄
c̄fessio p̄ctoy est q̄dā sacramentale
dūmo impio subiacens non autem
humano. **B.**

Abbatissa.

Habatissa statū propria affirmatōe
pter ferre ecclias a beantifia a in-
stituere clericos in ecclesiis ad
fiū monasteriū pretinētibus sic faciūt alij
affirmati. ex de electonis. a de hijs qui
fuit a prola-ea noscit Con-Ber. a hos.
AJura allegata non beanti hoc pbat sed
beanti hoc no-glo-in con-dicta ex de ma-
a obe. a habeat in sum. con-li-in-nit-
pxiiij-questi-j. D.

Vtr̄ possit excoīcare R̄o-nec excoī
caē p̄t nec ab excoīatōe absoluē eī
de ma-a obe-dilcā-a eī de sen-excoī-
monialibz-**H**a addit hic Will-dicēs-
Credo q̄ possit p̄cipe p̄sbiteris q̄ ex-
coīcent uł absolūat moniales delin-
q̄ntes a illi tenēt obedire si tñ h̄ hñt
p̄sbiteri ex cōfessione gnali uł specia-
li dycosam uł pape vel de antiqua
a approbata cōfuetudine **A**Idē s̄i in-
sum-con-dicta-q̄-i-**H**

Ptrū abbatissā possit aquā bñdi
cere. confessiōes audiē. sacrales p̄mas
imponē. **R**emittit nullū actū sacraz
lē exercere pot est. de pe. a re. noua. **A**
Tibi etiā dī q nō p̄nt momiales p̄mas

bñdicere nec p̄dicae publice. h̄ de bñ
dictōne a que mil si m̄si forte sumat
ex eis rōe. Et in p̄dictis con. Alb. B.
Vtrū possit suspēdere ul̄ int̄dicere
B̄m bñs. Ab officio suspēdere n̄ p̄t

q[uod] b[ea]t[u]m q[uod] d[omi]ni d[omi]ni est a[n]t[er]no c[on]f[er]m[are] ec-
cl[esi]astice c[on]tinet. Sicut nec interdic[er]e
pot[est] posset t[em]p[or]e f[ac]tum I[ust]i[us] mo[r]t[u]r[u]m si e[st] s[ecundu]m suetu-
do a b[ea]tificio s[ecundu]m susp[end]e p[ot]est ex de ma-
a obe[d]iecta. Aliet sic dixerit hos-
t[em]p[or]e glo[ri]a in d[omi]no c[on]dilecta dicit q[uod] p[ot]est su-
sp[end]ere ab officio a b[ea]tificio m[ost]ochas
suas a clericis sue iurisdictio[n]i s[ecundu]m s[ecundu]m
f[ac]tum q[uod] hic satis innu[er]it Hoc eti[am] tenz;
glo[ri]a. Rap[er] et q[ui]da; alij ut in su[o] c[on]tra-
iij[us] ti[em]p[or]e xpi q[ui] i[ust]i[us] I[ust]i[us] c[on]stitutio[n]e c[on]di-
lecta dicit q[uod] abbatissa p[ot]est susp[end]e cler-
icos suos ab officio a b[ea]tificio a b[ea]t[u]m ea r[ati]o[n]e
q[uod] ex s[ecundu]m s[ecundu]m iurisdictio[n]e ordinariar[um]
b[ea]tificio de arbitrio dilecta. Als[o] n[on] e[st] ius co-
mune C[on]tra de arbitrio l[et]teris ille. Et b[ea]t[u]m vi-
de veri[us] q[uod] ex s[ecundu]m s[ecundu]m possit abba-
tissa susp[end]e ab officio a b[ea]tificio p[ro]nu[m]ptu[um]

Absolutio.

pallegata Et subdit Imo. vbi. s. q^e ex cōficiūdine indua nō pōt ut int̄di-
ctū de iure ponere possit. sicut nec ex
cōmūicatōz. forte h̄ ideo dicit Imo.
q̄ res est magni pōderis. **B.** Vtrū
possit pōdicare. **R.** Nec pōt pōdicare
nec publice do cōrē vt si inſta feia. **F.**
i. A. Ibi ad hoc allegātū iurap q̄ etiā
facit. ext. de pe. a re. noua. **B.** Pōt tñ
fiuas s̄bditas exhortaria informare.
Itō nō pōt ordinē recipere nec sup spūa
libz iudicare et qđa hm̄i que femis
phibens. vt inſta. Femia. p totum.
De electōe abbatisse h̄et. inſta. Ele-
ctio. j. **F.** h̄. Et q̄na q̄liter p homagio
pōt egredi clausurā monatiū vide. i-
monial. **F.** iii. A. Hic allegat. **F.** iii.
cōputādo p̄cipiū capituli p uno. **F.**
sed nō sic ponit in q̄tatiōe quā sic si
gno. cū ſepati ſoleat allegari p̄cipi-
um capituli ab ei⁹. **F.** **B.**

H Absolutio. j. mūt de absolu-
tiōe ab excommunicatiōne ſciē
dū est q̄ ab ōni excommunicatiōne
ſue maiori ſue minori lata a iuē pōt
excommunicat⁹ ſoluit a ſuo epō niſi co-di-
tor canonis ſibi reſeruauerit. vt ex-
de ſen. exco. nup. **F.** iii. **B.** Pōt etiā p̄p⁹
ſac̄dos ſoluit a minori ut in dicto-
e nup. Nō aut a maiori ut ſi inſta-
coſſefor. j. **F.** A. Intellige niſi p̄p⁹ ſa-
cordos p̄fit ecclāe collegiate vt abbas
archiþbit⁹ a hm̄i. tales enī pōt ex-
communicare a ſili inferioris q̄bz hoc p̄bet
ſoluitudo ut in ſu. con. li. iij. ti. p̄p⁹.
q. l. Et h̄c pōt maiori excommunicatiōe ex-
communicat⁹ ita et ab illa ſoluit. ut in. **F.**
ſe. **B.** A. ſinā vero uidet nō pōt q̄ ſi ab
ſoluit niſi ab excommunicatore vel ab ei⁹ ſu-
piori ſi ad illū fuerit appellatū vel ſi
excommunicator negligenter vel malicioſe
differat ab ſolutionē in alijs caſibz
in q̄bz archiep̄s pōt iudicare de ſu. ſoluit
ſuffraganeoꝝ ſuꝝ quoſ habes. inſ-
ta. archiep̄s. **F.** iii. **A.** ſoluit pōt q̄ li-
gare ſeu excommunicare pōt. **F.** iii. diſt. inſer-
or. Fallit hoc in ſept̄o caſibz. Primo
in delegato pape q̄ inobedientē ſue
ſinē excommunicare pōt. ſed p̄ annū ſoluit

Secūdū.

uere nō pōt ex-de offi. deleg. querēti
A. Intellige p̄ annū ſi a diffimilitua
ſinavt p̄; ibi p glo. **B.** Eccl̄o q̄n iudec
eēt excommunicatus maiori excommunicatōe. q̄a
tūc nec excommunicare nec ſoluit pōt. **F.**
iii. q. j. audiūm⁹ ſec⁹ ſi eēt excommunicat⁹
tūc minori excommunicatōne ex-de ſen. ex-
co. duob⁹. a 8 cle. exco. mi. ſi celeb̄t
Tercio fallit q̄n p ep̄m excommunicat⁹ incē-
diari q̄ poſtq̄ fuerit publicat⁹ n̄ ab
ſoluit niſi a p̄ ext. de ſen. exco. tua.
Quarto in deic q̄ exhibet heretic⁹ ecclā-
ſtica ſacramēta q̄ ſi ordinarius officio
priuā p̄t. h̄ nō restituē ex-de here. ex-
communicatum⁹. **A.** j. **F.** ſane. vbi ec ſi idē
de recipiētibz ab heretic⁹ eleōfinas a
oblatōes. ſeu q̄ tradiuerūt eos ecclāſ-
tice ſepulture. a q̄d dictū ē de clericis
idē a ibi ſi de regularibz. a ſu. ſoluit q̄bz
etiā h̄c inſligaꝝ vt eorū p̄uilegia in il-
la dioceſi nō ſeruēt in q̄ tales excess⁹
p̄ſupſerint p̄petrare. Quito q̄n q̄ ſi p
oc̄iliū p̄ primā a ſeſa; monitō; ſue-
rit rept⁹ culpabil⁹ i ſerēdo bñficia in-
diginis q̄d; p ip̄; ōciliū ſuſpēdi a co-
ſerēdi bñficijs quā ſinā; null⁹ n̄ p̄
velvn⁹ de p̄ncipalibz p̄niarchis po-
terit relaxare ex-de p̄bē. graue. **S**exto
in degradato. quē ſi ep̄ ſeſdat ſol⁹
p̄ ſoluit ex-de cle. nō re-ex tue. **A.**
Ibi nō clare h̄ ſi tñ idē dicit alibi. **B.**
Septi⁹ ſi excommunicator nō fuerit ſac̄dos.
q̄ q̄uis poſſit excommunicare a etiā ſoluit
uere a ſinā iudicatiō. v; tñ dicē ſoluit
uere ut oſiā ſe ſac̄doti q̄ rōe dauis
ip̄; ſoluit q̄tū ad ſolēnē recōcilia-
tō em ecclā. Si cī minoris excommunicatōis
absolutio req̄uit ſac̄dotē ut ext. de ſe-
exco. nup. multomagis req̄uit in ma-
iori. **A.** Cō. Alb. **B.** Hāc q̄ſtioꝝ; vide
pleni⁹ **B.** **F.** penl⁹. **A.** Absolutō excom-
municatō in certi caſibz ad ſolū papā p
tinet. **P**rim⁹ ē de eo q̄ ſerat clauſuꝝ.
xvii. q. iij. ſi q̄ ſuadēte. **H**ic tñ caſ-
ſus h̄; multas exceptiōes q̄ ſuadēte. **F.**
A Absolutō. n̄. p totū ſec⁹ ē de eo q̄ m-
cedit vel ſtāgit ecclā; vel locū religio-
ſu a cimiteū q̄ a n̄q̄ denūciat⁹ p̄ ſoluit
a ſuo ep̄o. poſtea ſo nō niſi a p̄.

a. iij.

Terciū.

ext. de sen. exco. questio. Et id est de
quicq; alio incendario si forte excoiceat
a publico eē de sen. exco. tua. Et vide
huc casu s̄ excoicatio. iiiij. Terciū qn
pp; aliquē nō iacit excoicat quē solus
papa absoluīt. a sic eē solū absoluīt
oēs a ptiapātes. Si crīmē p̄t qd ex
coicat̄ est eē de sen. exco. significaz
uit uī eē q; a scient ptiapāt in 8mis
vt qdā dicit p̄ dictū c. significauit.
Sed alij exponit qn prim̄ erat excoicat̄
a papa cū ptiapātibz uī q̄ dictū
e-loqf de ptiapātibz in crīmīne. A
Veritas est ut ex ip̄o textu colligis a
nota in directoria li. iii. t. ii. f. xlj. q̄
dictū e. significauit loqf de clērīs q̄
scient a spōto ptiapāt excoicato a pp̄
in officiis 8mis. Itē ut ibi 82 ad b̄ ut
ista excoicato obtineat optet qd ptiapātes
sint clērī. Itē q̄ in 8mis ptiapāt
sint illi excoicati sint a pp̄. Itē
q̄ ptiapāt a admīssio fiat spōte et
scīet h̄c b̄ totū; manifeste colligis ex
textu dicti decre. vbi b̄ notat hosti. a
Archī. xi. q. iij. placut a Jo-an. ex-e
statuim̄ li. vi. Cō. Al. Et intelligis
siue ista ptiapātio in 8mis fiat in ec
clēsia siue eē ut i sui. cō. li. iii. t. xxiiij
q. xxviiij. vltra mediū. Dicit̄ de fal
sante lrās papales - vel scient falsis
vtōte. eē de falsis dura. Sūta alij ca
sus papales p̄t p̄ dcōs. In sexto bñ
duo Prim̄ est de insecuribz cardīa
liū. q̄ incurrit multas a graues pe
nas. ut ex. de penīs. felic. e. li. Seds
de illis q̄ occasiōe fīne excoicatois su
spēhōmis uī infēdicti late dāt līnam
guādi illos q̄ tuleāt eā l̄ suos in pso
mis uī bonis. ut ext. de sen. exco. qāū
q̄. Vnde plenī. Excoicatio. i. q. v.
ver. xxij. A Potī est. q. iij. fm̄ q̄tātō;
eī. D. Itē qāū corp̄ alic̄ defūcti in
aderet l̄ decoqret p̄ ossibz tūfferēdis
Hoc in qdāz ep̄ua. Hōisach octauī q̄
incipit detestāde. In demētūis fūt
v. Prim̄ est si inq̄tōres hereticorū
odio. gratia. amore. uī lucro. tra tu
sticā. osciētā omīsetā tra quēpā
p̄ceberē uī ipsā heresim̄ alīcū impo

Absolutio. p̄.

nerēt. a imponerēt q̄ impēdiāt offi
cū suū ut de here. multo q̄. in fi. Seds
est de religiosis q̄ ab h̄ spēati līma. p̄pī
sac̄doti solēnīsārēt mūonia. a mīstra
rēt sac̄ra eucaristīe uī extreme vndi
omīs. Sufficiat tñ līma prochialis etiā
si nō duz; est sac̄dos. A Cō. glo. in de
religiosi sup̄ ver. p̄sbiteria priui. S;
b̄ d; intelligi dūmō sit in. xxv. amo
sue etatis. a faciat se p̄moueri inſta
ānū a omīsōe cure fibi facte ad saē
dotiū. als ip̄o iure priuat̄ est bñficio
ut in. c. lic; de elec. ti. vj. n̄ ecclā pro
chial fore collegiata. Tūc ei n̄ priua
tur ip̄o iure sed si monit̄ se nō faciat
inſta p̄ dictū tps ordīari d; p̄uari. eē
de elec. cū in cūctis. q̄ infeiora. a in c
statutū. e. ti. li. vj. n̄ q̄ ep̄i a sup̄ioēs
p̄nt oceāfōe studiū scīe clērī. cuemē
tis cū aliqbz dispēlaō q̄ nō tenēaf p̄
moueri ad saēdotiū n̄ p̄ septēmī. dū
mō inſta amū. pmouēaf ad subdy
conatū a p̄ septēmī inſta amū ad
dyaconatū a p̄sbitatū. als fūt ip̄o
iure p̄uati. Porro dō septēmī durā
te ep̄ia sup̄ioēs dñt solitate puidē ut
p̄ bonos sufficiētes vicarios ab eis
in hmōi ecclēsīs. Sputādos aīaꝝ cuā
diligēt exerceat. a defūtiaſ laudabi
lit in 8mis. qbz 8 ecclāꝝ ipsaq̄ p̄uēti
bz nētaria. grue mīstret̄ eo. ti. cū ep̄
eo. ti. vj. D. Sib̄t eē līma illoꝝ vicarij q̄
geit ordinariā curā ecclā. A Cō. glo.
vbi s̄. q̄ dicit q̄ vīdef sufficē līma vica
rij gerēt curā p̄ modū dicte decre. cui
ex. eo. D. Itē sufficit līma dyocesāi ut
nōt Jo-an. ex. de p̄u. religiosi i de. A
In directoria li. iii. t. ii. f. xxix. 82 q̄
ad p̄dcā nō sufficit līma ep̄i. Glo. xō
in dā de. religiosi. sup̄ ver. p̄sbiti di
cit. Puto p̄ factū a p̄eis excusari illoꝝ
q̄ b̄ fedit nā dyocesan̄ ē prochianus
de dona. aptīce. a ep̄s p̄sbit. xcvi. di
olim. a de pec. de. c. n̄. a fac̄ qd se p̄fir
de pe. a re. oīs. sup̄ vlo. p̄po a tunc co
fortiū qn̄ vacat prochial ecclā. S; qn̄
nō vacat cōsulas abstinerā a ex tīcē
tia ep̄i uī archiepi. hoc nō fieri. h̄cet
ab illoꝝ recipi possint. ut sc̄p̄i de officiō

Absolutio . i .

archieps . c . iii . hec ibi **T**ale officiu[m] vi
de tenendu[m] nisi suetudo sit in contra
riu[m] q[uod] optima legu[m] imp[re]s est co[n]su
tudo sicut de legib[us] si de interptatōe et ca
suetudo n[on] mala p[er] lege h[ab]ita est . di
j . co[n]suetudo . et sicut de legib[us] sicut ea . et re
quid licetia sp[ec]ialis . hoc est q[uod] de p[ro]s
mis forete recipiēto a de sacramētū
fiat specificatio ut bene satisfaciat li
tere decre . f[ac]tum Glo . super . sp[ec]ialit[er] Cre
derē tū q[uod] ex quo de sacro fit specifica
tio . t[em]p[or]e . nō exprimat . nomē prochi
ls cu[m] d[icitur] l[et]imā religioso . vel nomē re
ligiosi cu[m] d[icitur] licetia prochiano . cui
tes pena . vt ibi d[icitur] glo . **P** . Itē
sunt excoicati sunt religiosi q[uod] excoicata
sunt a canone absoluūt in casib[us] non
cessis aut absoluēt a sententijs p[er]
statuta priuindicia sive finodatia p[er]
mulgatis . **A** . glo . in dicta de religi
osi . super . de sententijs . d[icitur] Puto q[uod]
omnē finam includit excoicatois . su
spēciam vel int[er]dicti . cuius n[on]cēta sive
rit absolutio . Itē sup[er] vbo a canone
diat . q[uod] sicut excoicatio nō obtinet si re
ligiosus absoluēt a fina iudic[atur] . **I**de
etia no[n] i directoria . li . in . ti . ii . **C** . cex
xiiij . ec . si fina iudiciale est sicut lata a p[ro]p[ter]o
Ide co . ti . **C** . cxxxiij . nota[re] q[uod] si reli
gioius absoluēt a p[ro]p[ter]o p[er] q[uod] incur
rit q[uod] excoicatōem vel alia de p[ro]p[ter]o
sententijs . dummodo nō absoluēt ab ex
coicatoe i p[er] avel fina nō incurrit h[ab]et
pena . **P** . aut absoluēt a culpa a pe
na . vt in dicto . ca . Religiosi . **T**erciū ē
de insecuritate ep[iscop]y vt de penis . si q[uod]
Q uāt[er] est de clericis a religiosis indu
cētib[us] adiuvandu[m] . iurādū vel p[ro]mit
tēdū . de eligēdo apud eos sepultura ;
velut iā electā vltē nō immutē vt
de penis cupiētes . **D** e b[ea]tū vidē **S** e[nt]er
tura . ii . **A** . Ibi iste casus latiū po
nit . **B** . Q[ui]ntū de his q[uod] cogūt celeb[ri]z
ri i loco int[er]dicto sicut ad missas audiēdū
cuocat excommunicatos sicut int[er]dictos sicut
p[ro]hibet eis ne moniti exēat a de illis
q[uod] moniti noīatū nō exēat vt de sen . ex
co . grauis . **A** . Ibi si Ne igif exces
sus sic graues exceedētū impunitate

Terciū .

trahāt ab alijs in exēplū p[ro]suptores
p[ro]fatos q[uod] in locis int[er]dicto sufficiatis
quēq[ue] decetere celebrare officia q[uod] si
bet cogere aut q[uod] mō p[ro]dicto videlicet
p[er] cāpanaq[ue] pulsatō ; vel wōcē p[ro]comā
vt ibi ad officia eadē audiēda alijs
excoicatos p[ro]serfi vel int[er]dicti fina in
nodatos euocare . seu q[uod] excoicati p[er]
tice aut interdicti de eccl[esi]is dū in ip
sis missarū agūt solēnia a celebrāti
bz moniti vt exēant p[ro]hibere necnō a
excoicatos publice vel int[er]dictos qui
in ipsis eccl[esi]is noīati a celebrātib[us]
ut exēat moniti remanere p[ro]siperint
excommunicam . **P** . Itē de illis q[uod] fer
rū eq[uest]ri arma ad impugnādū xp[ist]i
anos n[on]cētaria deferūt vel trāmittūt
seu galeas a naues vendūt vel in pi
raticis saracenoq[ue] nautib[us] gubernaz
tō em exercēt vel impēdūt cōsituūt vel
auxiliū in dispendiū tre scē . ex . de iu
dis ita q[ui]rūda . a . c . ad liberādū a est
casus papatis p[er] extrauagātē . vt ha
bes . **S** aracen[er] . **C** . ii . **A** . Ibi de b[ea]tū la
tiū . Multe alie sūt excoicatoes pa
pales . q[uod]s hic ob breuitate omittō
tū de his latiū dixerūt in quodā intro
gatorio q[uod] spilauit . a etiā in q[uod]vga
P . Etiā insta . vsus clauiū . **J** . **D** e fū
eto vel amoto ep[iscop]o q[uod] excoicauerat et
vacante sede capitulū sive ille ad quē
ep[iscop]alis iurisdictio tūc p[ro]tinet . p[er] ab
soluer a fina sive iuris sive iudicis .
sicut ep[iscop]s poterat vt in . vi . de ma . et
obe . c . j . Eodē mō etiā successor absolu
tū p[er] a fina quā p[ro]decessor tuht . ar
xi . q . iii . si ep[iscop]s . **A** . ii . a ibi hoc plene
p[ro]bat[ur] . **P** . Si archieps absoluēt
excommunicatos ab ep[iscop]o in casu nō cō
cosso . **A** . **Q** uāt[er] est īgularit[er] nisi in casi
bz excepto de q[uod]bz insta . Archieps . **P**
nō valet absoluēt . q[uod] est a nō suo iu
dice . ex . 8 offi . or . Pastorialis . Sed si
p[er] appellatō ; cā defer[er] ad eū poterit ab
soluer . ita tū q[uod] nō misericordia p[er]tib[us]
a cognito de appellatō . a . de app . ro
mana . li . vi . a de sen . exco . c . veneābi
libz . **A** . **C** o . Albiuc[er] . a est omnis fina
vt i sū . cō . li . iii . ti . xxiiij . q . xiij . **P** .
a . iii .

Quartū.

Ep̄s existens in aliena dioceſi ab ſoluere nō p̄t in h̄is q̄ reqr̄t cauſe cognitō; q̄ nec ſedere p̄ tribunali p̄t ix. q. n. ep̄um **S**ecūlī nō reqr̄t cauſe cognitō; q̄ hec p̄tinēt ad voluntaria; iurisdictō; **I**dē dico in legato de latē pape ex timorū ſue ligatōis. ar. aff. de of. p̄coſul. a le. l. n. e. s. of. le. excoī catis **A** In d̄cā. l. n. ſic d̄r. **O**es p̄coſu les ſtatū poſtq̄ r̄bem egressi fuerint habeāt iurisdictōem ſed nō cōtentio ſam ſed voluntaria ut ecce manumit i ap̄d eos p̄nt tā liberi q̄ ſerui a ad optōes fieri **C**on. p̄dictis. **A**l. **E**t pre dicta faciūt q̄ h̄ic ut notat glo. in di cto e. excoīcat. legat⁹ a latere poſtq̄ egressus eſt r̄bē; q̄uſq; in r̄bē reū taf: poſſit abſoluere oēs a ſmā mīc tōis manuū. h̄o e tñ nō poeteſt facere miſ erga h̄oies ſue legatōis. a in tra ſue legatōis q̄n factū reqr̄t cauſe co gnitōem a viſeſ ſentire glo. eo. e. excoīcatis. dū dictos legatos aſſimilat p̄coſulibz. a facit e. de offi. leg. ea nouita ibi notat **J**mo. **B** Epi. āt ex pulſi p̄nt exercere iurisdictō; in alia dioceſi. **A** Petita tñ līna ab ep̄o dio ceſ. a ſi nō obtētaa ita q̄ ſubdit ſo expulſo eſt e. ſuſ fautores ſeu ſuſilia r̄i ultra duas dietas a fine ſue dioceſis nō tēhāt. ut in cle. q̄uis de q̄ſ. **B**. **E**t ſic p̄nt abſoluē ut in cle. de fo. ope. q̄uis **A**. Adūtēdū etiā q̄ q̄libet ep̄s p̄t etiā ſtentia ſam iurisdictō; in aliena dioceſi exercere de ſenſu dy oceſam. ut in ſu. cō. li. iij. ti. z. q. h̄ij. **E**t idē eſt ec in alijs p̄latiſ. ut notat **J**mo. in d̄cā. e. nouit de offi. dele. **B**. **E**p̄s abſoluē p̄t a ſmā lata p ſuū archidiaconū plebanū uſt atiū ſuū eo iurisdictō; h̄ntē ſed nō d̄; ſine ſuſia illi⁹ et ſuſua ſatiſfactōe e. de of. or. cū ab eccliarū a e. ad rep̄imēdā **S**i tñ abſoluere valet ar. xij. q. j. de pſona **E**t eſt v̄o q̄ ep̄s eſt iudex ordiari⁹ ta laicorū q̄ dericorū ſui ep̄at⁹ ar. in Au tē. de ſen. c. in pim⁹ **A** In b̄ cōiter co ueniūt doctores ut notaf in ſu. cō. li. iij. ti. z. q. xciij. **S**z ut ibi p. glo. rai.

Absolutio. p̄.

diat **L**ic; hic magiſter parificet ſim pliſ ſac̄dotē cū plebano tñ aliud cē do de p̄ſbitero p̄ochiali q̄ nō h̄; cōta tioſa iurisdictō; a q̄ nō ſuſuunt excoī care niſi p̄ dāniſ q̄ ignorāt actoſ a credo q̄ ep̄s uſt ille q̄ ſup̄ h̄o gerit viſeſ ei⁹ ip̄o irreqſito ſatiſfactōe ſca añ ſe fieri p̄t uſt p̄missa cū fieri po te rit; p̄t talē excoīcatū abſoluē. **B** Et idē ē de ſmā int̄dā. ut ſ. int̄dā. v. **S**i

Qui de vno ep̄atu domiciliū trāſ ſort ad aliū p̄t p̄ ſeūdū ep̄m abſoluere illū excoīcatū ab eo cui⁹ abſolu tōe; non omiſſiſet in ſp̄eſi: forte q̄ excoīcat⁹ erat p̄pt dānu ſlatū ep̄o vel aliqd h̄mōi ex. de re. iu. i. ḡnati. li. v̄j

Si p̄ mādat aliai q̄ aliquē excoī eet nūqđ poſteā p̄t eū abſoluē **D**i ſtingue **S**i omiſſit ei cāe cognitōem p̄t abſoluē ar. xxij. diſ. inferior **S**i v̄o p̄ iā diſiſiſerat negočiū a mādet excoīcarū nō p̄t abſoluē q̄ nō ei iuris dictio ſi purū ministeriū delegat⁹ e. ſ. of. deleg. q̄m **A**. ſcdō q̄s eſt e. ſ. a hec eſt ſmā **H**oſt. a **G**off. ut in ſum. cō. li. iij. ti. z. q. xciij. **B**

Papa ſi ſalutat aliquē excoīcatū uſt p̄cipiat a ſuſ ſcient ſue ignora ter nō p̄pter b̄ ille eſt abſoluē ut in de. ſi ſum̄ ſe. ſen. exc.

Si p̄ papā fuerit ſiſmata aliq̄ excoīcatōis ſmā quā inferior tulit. nū qđ inferior p̄t abſoluē **D**iſtingue q̄ ſi ſiſmata eſt ex certa ſcīetā null⁹ inferior p̄t ſine pape mādato ſi eſt certū q̄ p̄ falsi ſuſteſtiō; ſuſh̄ ſuſi matio impetrata e. de ſir. vti. uſt in uti. c. iij. **S**i v̄o ſiſmē ſiſmat a fine cauſe cognitōe ſtūc inferior p̄t e. de iſtī. ex freqntibz **A** Hec ſuit ſmā hoſt. a glo. **R**ay. **S**; **G**off. dixit **V**eridē ſtī ſi ille q̄ tulit ſmā poſſit ab illa ab ſoluere p̄ dāniſ e. ex freqntibz ut in ſu. cō. li. iij. ti. z. q. c. ſi p̄ m̄tutis ſiſmata vide. **B**

Absolutio .i.

Si de facto absolutio aliquē ab excō*c*atōe de q̄ nō possū postea aduertā me nō potuisse. debeo si possū eu; certificare de errore meo a solere q̄ impetrat̄ absolutō; & interim debeo me h̄c ad illū q̄i nō absoluissē. **Q. A.** ut in sum. con. li. iij. ti. 33. q. cxj. **B.**

Absolutio ex cā falsa nō valet. **Fm** Inno. a Host. q̄ iudex sic nō inten dit absoluere utputa si absoluēdō dicat se satisfeasse l̄ iniuriā sibi rennissam fuisse ūl̄ aliqd̄ tale q̄d̄ nō sit re tu. **A**bsolutio siue fit iusta siue ī iusta tenet q̄ ad ecclā militatē ar-*ex* de re. iu. om̄is res. **I**tē q̄ iura pm̄ptiora sūt ad absoluendū q̄ ad cōdē nandū-l-di. pondēt. **A**Meli⁹ fac c. cū sūt de re. iu. li. vj. Et p̄dās cō. **Al. B.**

Absoluti debet excō*c*atō q̄ offert se ad iusticiā nō obstante si adūsati⁹ ap pellet ne absoluat̄. *ex* de appel. q̄ frō te. sed a istū casum habes t̄plem⁹ in terdictū. v. q. iii. **A** Ibi si q̄ aī abso lutō; deb̄ suffidēt̄ cauto; p̄stare de parēdo iuri. et p̄dicta intelligēda sūt nisi adūsari⁹ dicat cū excō*c*atō p̄ ma nifesta offensa. q̄ casu termin⁹ octo dieq̄ ei daf ad p̄bandū. a si p̄baucit nō relaxat̄ fina nisi piis sufficiens p̄ stet emenda ūl̄ p̄pet̄s caudo de pa rēdo iuri si offensa dubia p̄ponat ut ī c. solet de sen. exc. li. vi. **B** q̄ si excō*c*atō impletat̄ sibi absoluēdō sciēte adūsario et nō tradicēte. nec aliqd̄ petet̄ ipse adūsari⁹ nō p̄t postea cō queri q̄ rēnuisse videt̄. *ex* de sen. et re. iu. q̄uis. **A**Con. Alb. **B**

Etia inuit⁹ q̄s p̄t ab excō*c*atōe absoluī fuitā inuit⁹ excō*c*ari immo etiā manētē cōtumacia p̄t atiq̄s di screte excō*c*atōem iuste latā remittō si videit salutē illi⁹ expediēt̄. **T**ho. iij. sen. di. xviii. **I**tē alb. **A** Ite di in si co. li. iij. ti. 33. q. cxiiij. a in q. xiiij. **B**

Cum de excō*c*atōe dubitaf. nūqd̄ debet absolutio peti. Distinguē q̄ si quis sup̄ hoc habet conscientiā sc̄upu losā nimis deponat cā ad c̄siliū boni viri. quā si nolit ūl̄ nō possit deponē

Quartū.

uſ habeat de hoc pbabilem opimō eſ faciat se absoluī ad cautelā ar-*ex* de sen. exc. inq̄ſitō. **A**Con. Alb. **B**

Si excō*c*atō dicit cām excō*c*atōis fuisse dubiā ūl̄ nullā siue falsā a pe tit absoluī ad cautelā absoluēt̄ cū iuratoria cautoe nisi excō*c*ator̄ l̄ is p̄ q̄ excō*c*atio lata est ista octo dies pbauerit de cā ex. de sē. excō. solet li vj. **A** Ibi nil sī de iuratoria sī de ope tētē cautoe que req̄rit pignora ūl̄ fi deuissōres ūl̄ iuramētūm q̄n alia nō possūt p̄stari sicut a ydonea cautoe dicit glo. in c. Odoard⁹ ex. de sol. **I**te in dicto c. sol. - nō sī q̄ excō*c*atō p̄po nat cām dubiā sed nullam siue iniu stāa q̄n; in p̄batōibz ēmanet dubia. **E**t q̄ ibi ad finē sī si offensa dubia p̄ponat̄ intelligēt̄ nō p̄ p̄positōe; p̄tis. sed in examine iudicas p̄ defectū p̄batōis ut ibi p̄ glo. a de hoc dictū estin additōe. **Q. xiiij. B.**

Excomunicator̄ cognoscens erro re siue excō*c*atōis deb̄ revocare siue absoluere nō obstante appellatiōe aduersari⁹. sed si de errore dubiāt p̄t absoluere recepta cautoe q̄ iuri pareat. **A**. **I**mmo debet absoluē recepta sufficiēti cautoe ut in c. sa cro. de quo q̄. **B**. Sed caueat iudex ne errore singat in p̄iudicium alterius p̄tis ex. de sen. excō. sacro.

Ligatus pluribz sentētis ūl̄ vna ex diuersis causis si vult vere absoluī deb̄ exprimere omnē fūiamā cau sam. et sic vna absolutio sufficiat ad plures excō*c*atōes tollendas aliter nō teneret absolutio q̄ p̄ subreptō; obtēta esset ex. de sen. exc. officij.

Otq̄ nō sacerdos absoluere possit excō*c*atōi. **B** Duplex est absoluētio. **V**na p̄tinens ad forū ētentiosū a ista potest omitti etiā nō sacerdoti q̄ poti⁹ ē iurisdictōis q̄ ordīs. **A**lia est p̄tinēs ad forū p̄male a hec cū p̄ti neat ad ordinē sacerdotalē nō p̄t cōmitti nisi sacerdoti. sicut nec absoluō a p̄tō sī. **Q. A**co. **Al. B**. **I**n artō mortēp̄t absoluī excō*c*atōa simplic

sacerdote. ar. de peni. di. j. qm̄. penit; ex. de sen. exc. n̄ dubiu a de sepul. per rochiano. Sed si nō fuerit absolut⁹. si tñ apparuerit in eo signa stritōis poterit absolui p̄ morte ab illo scz q̄ eū sanū poterat absolu. ext. de sen. exc. a nobis. ij. a valet tatis absolu. tio fm̄ vlt. vt sepe haf in loco sacro vel vt sepult⁹ nō exhumef sed vt ore tur a celebre⁹ p̄ eo. Et vidi infra ab solutio. v. ¶ vlt. A. Articul⁹ mortis intelligif nō solū de piculo morte ppter infirmitatē. sed etiā sit in piculo q̄aīq vicino morti puta si timeat lo stē vel p̄donē v̄l crudelitate; homis potētis aut odiū sp̄iale alici⁹ v̄l si nauigatur⁹ sit p̄ loca piclosa v̄l los ea infidiosa tñfuit⁹ fm̄ Jmo. a Ho sti. a in su. co. li. iii. ti. xxxvij. q. xxxvij addes Hosti. q̄ idē est si sit oblessus vel obfideaf in loco vbi freqnter ma chine iaciūt a baliste. Cauet tñ ab soluē q̄ nō nimis laxet habenas in hoc casu alioqñ s̄b hoc p̄textu possēt fere om̄is absolui. Et in articulo mor tis etiā simplex sacerdos p̄t absoluē ab om̄i p̄ctō a excōicatione. in dicto. ca prochiano de sepl. misi sp̄aliter ali ud sit statut⁹ vt in excōicatiōibz p̄ces sus curie de q̄bz i dicto interrogatio. Itē qñ p̄t epi copia haberi nō debet se simplex sacerdos de casibz refuat⁹ etiā in hoc articulo intrōmitt⁹ fm̄ In no. a in dicta. q. xxxvij. ad. fi. Itē hoc casu a in siti iniuget absoluē excōi cato q̄ impedimento cessante se illi rep̄sentet a q̄ fuerat absoluēd⁹ man datū aī hūliter sup hoc recepturus ex. de sen. exc. ea nosc⁹. a notat⁹ in dicta. q. xxxvij. in prima. B.

Holutio. ij. s. peccatiū clericos. Iniciatos man⁹ violētas in clericū v̄l religiosū debet ab solui p̄ papā tñ. xvij. q. iii. Si quis suadēte. Posuit etiā absolui p̄ legatos q̄ de latere pape missi sūt ext. de se. excō. Ad eminētiā. a de offi. leg. q̄ trāslatōem. etiā si sūt extra termi nos sue legatōnis dūmō sūt in via a

Absolutio. ij.

etiā si tles excōicati aliūt veniat ex de off. le. Excōicatis. A. Ibi s̄ notat glo. et intellige s̄ fm̄ ea q̄ dicta sūt sup m additōe. Absolutio. ij. ¶ v. B. Legati v̄o q̄ nō mittūt de latere extē timinos neminē talē possūt absolu re h̄ v̄l fint infra timinos possūt absoluē tñm exēutes de pūtia sibi om̄is sa nō aliūde accēdetes Alij v̄o legati locales q̄ ex p̄uilegio ecclēsie habet legato; vt Archieps. Cātuariens. a filies hoc nō possūt vt in dicto. c. Ex cōicatis. et si vis scire q̄ sunt legati de latere vide infra. Legat⁹. ¶ v. ¶ Sunt casus fm̄ Host. in q̄bz iniciatos man⁹ in clericos cit̄ sedi aplīca absolui p̄t Dīm⁹ in articulo morte. xvij. q. iii. Si qs suadēte. Tñ iniugēdū est ei q̄ si eu aserit sedi aplīca se p̄sentet v̄l ei q̄ possit eū absoluē mādatū e9 sup s̄b receptur⁹ ex. de sen. excō. a nobis. ij. A. Meli⁹ facit eo. ti. c. q̄s de hijs. B. Et i8 in casibz seqntibz remoto. si p̄ dimēto p̄ter q̄ in puerō vt ex. de se. excō. decepero. in fi. et. c. ea nosc⁹. in fi ne. A. In hijs capitulis mil s̄i de pu ero. sed s̄i eo. ti. c. q̄uis. et. c. fi. a. vt ibi p̄t; intelligif de puerō ipubere. a minore. xiij. anoy. B. Et si cessante impedimento nō se p̄nūt inādit in cātē finia; ex. de sen. excō. eos. li. vi. Et vide. ¶ Absolutio. iiij. ¶ v. ¶ Scds casus est. qñ qs h̄. iūmicias capitales v̄l al iūstas excusatōes p̄t q̄s nō p̄t se sedi aplīca p̄nūtē ex. de sen. excō. dece tero. A. In s̄b. c. nō s̄i de iūsta excusa tōe seu ipedimentō in grīe h̄ s̄i eo. ti. c. q̄s de hijs. a de s̄b intelligif q̄s seqf. B. De ista excusatōne stabilit⁹ arbitrio boni viri. ff. de ver. obli. cōtinu⁹. ¶ cui ita. a ext. de wōto q̄ sup hijs. A. Hoc capitulū pañ facit. h̄ meli⁹ facit de offi. dele. c. de caufis. a idē nota⁹ de hoc arbitrio. boni viri vt in su. co. li. iii. ti. xxxvij. q. xxxvij. B. Terci⁹ in ho stario q̄ p̄textu officij clericū n̄ gūt̄ lesit ext. de sen. excō. si vero. ¶ Et⁹ in officiali q̄ arcēdo turbā nō p̄pterea ex p̄posito h̄ n̄ sine aliqli culpa clericū p̄

Absolutio .ii.

cussit ut in dicto .c. si **vo** Quid si sit mulier. nec distinguuntur debet ut sit de bilis an fortis. Sextus si sit senex a inuacitudinari. Septimus si sit membris destitutus ita scilicet quod ad sedem apostolicae accedere non possit. Tres causas propter dicti habentur ex de sen. exc. multos a. c. ea noscitur. a ea. quod est. Octauus de infirmo. s. q. propter tuum hunc infirmitatis impedimentum vel et pale si timeat quod accidere mors est de sen. exc. quod de his. **A** Idee ecce videtur licet infirmitas non sit perpetua sed de aliis impedimentis talibus eo. ti. c. quod est. i. o. videtur quod quantitas a qualitate infirmitatis relinquitur sit arbitrio boni viri cum sit indeterminata de of. dele. de causa prima dictum est. **D**ecim in pauperem quem optet medicare ut in dicto. c. quod de his. **A** ibi ista paupertas non est determinata ad medicitatem. a i. o. videtur quod arbitrio boni viri relinquitur sit ut propter patuit. **D**ecimus si regulariter verberat regulariter. ex de sen. exc. modicis. a. c. cum illo. a. et si pauperrimus se laetatur ex de sen. exc. religi. li. vi. **A** Intellige de scelari clericis ut in dicto. c. Religioso. **D** a b. h. s. **T**. q. vij. **V**ideamus in his quod non sit sui iuris. sicut filia militias a suis. ex de sen. exc. Multos **A**. Con. Alb. Et videtur communis fina doctorum licet; aliqui dixerint quod hic casus sit solus intelligendus de seruus. ut in suis. c. li. iii. ti. xxviii. q. xxxvi. **S**ed prima videtur variorum quod cum lex non distinguat nec nos distinguemus deinde ut in ff. de officiis. p. s. a. quod benignis leges interpretantur sunt ff. 8 legibus. l. benignis. **D**uo decim in his quod sunt nobiles a magna potestate sic delicati quod labore eundi non sustinerent. hic tamen est prius romanorum potestis exculpendus ut nota in dicto. c. **Mulieres**. **A** Ibi b. dare hec. **D**ecim in impubere. ex de sen. exc. c. **E**t b. etiam si per pubertatem postulat se absoluiri ut in c. si. **D**ecimus quod est de clericis quod coiter vivunt sub uno tecto dormiunt et in eadem domo resvantur ex de vi. a. ho. de. quod est de clericis expomuntur quod sunt vivunt in aliquo eodem collegio. **A** C. o.

V.

Alb. a ad hoc b. facit dictum e. quod **D**ecimus quod est in mortalibus. **A** Ista absolutio episcopis ut ibi p. **D**ecim in hospitalibus scilicet Iohannes Hierosolimitani ex de sen. exc. canonica. **A** Hoc absolutio prior suus est sacerdos nisi expressus difficultas fuerit a enormis. ut ibi **D**ecimus septimus in his quod clericus non est modicam a leue iniuria interrogatur. ex de sen. exc. puenit quod quod decretalem non continet dispensationem. ut quoddam dixerunt sed potius continet ius omnium. quod hoc die factum inuitum. ex de sen. exc. Religiosi. vi. **A** C. o. **A** l. a. est eius fina ut per colligi ex notariis suis. c. o. d. a. q. xxxvij. **D** Nunc quoddam ad declarandum circa predictos causas dicemus. Circa p. m. g. causam scilicet de piculo mortali nota quod intelligitur non solus propter infirmitatem. sed et si sit in qualcumque piculo mortivino puta si timet hostem vel predonem per crudelitatem portentis. aut odiu spemale alicuius si nauigatur sit. vel per loca infidiosa transitus. ff. de dona. c. a. mortis. l. iij. a. iiiij. **I**de ponit b. s. a. additum quod id est si sit obsecrus vel obsecrat vbi iacundus maxime. vel baliste. **A** de b. dictum est. **A** bsolutio. i. ad finem. **D** Ceterum tam a quartu casu scilicet de hostiis a officiali non. quod si taliter casu fortuito sed ex delibera p. c. u. l. s. clericus fuit a propter debet absoluiri. ex parte de sen. exc. si **vo**. **Q**uid si clericus armatus videtur ad bellum vel facit insultum. a. is. 3. quod videtur ipsum capit. **R**ecensimo. **S**i b. facit scilicet exercitum. sed ad papam non mittit sed tamen b. fit ad defensionem non est exercitatus. dum tamen cessante causa defensionis ipse libenter abire permittat ut hoc dicatur. **A** C. o. **A** l. a. sed idem in suis. c. o. li. iii. t. 33. q. xxxvij. a. allegans **I**mo. i. c. si **vo** a. ex de sen. exc. **S**ed etio **I**mo. ibi videtur id est quod allegatur dicere sed solus quod quod videtur est modicata tutela non invenit in exercitato. al. sic. **D** Si etiam officiale capiat auctoritate quod aliter non poterat respondere ab iuria alterius non est exercitatus imo m. xxviii. q. iii fortiter a sequentibus. **E**t b. dico si platus suus non fit ibi quod b. faciat ipse cum plato quod citius

potest restituat. alio qn cōtra vt ex
de sen. excō. vt fame. glaci. A. Con.
Alb. **D**e muliere dubitat si mu
tilauerit vel occiderit clericū an sit mit
tēda ad curiā R^o. fm. Wil. In p̄tate
epi est mittēvel nō. qz nō distingui^z
at̄ eas int̄ atrocē a nō atrocē iniuriā
Et b̄dit. Et credo tñ qz expedit hu
iustini mulierē mitti ad curiā si est
forte. a si atrocitas maḡ est a nō fit
alteri p̄iudicū de ei⁹ missione. Mu
lier vero incēdiaria sacri loci vel falsis
ficas lras pape vt ibide Wil. dīc mit
tēda est ad curiā qz nō inueniūt ius
ra p̄cere multibz in hac pte. a forte
cā est qz nō omittūt hm̄oi crimia mi
si p̄ expogitatā maliciā h̄ man⁹ mul
tōcē sit qz sbito mīctō ipetu. A. co.
Al. a idē in sū. cō. in dicta. q. xxxvij.
De regularibz nota. qz si excess⁹
fūsh diffīlā et enormis. vt si ad mu
tilationē mēbri vel ad effusio; sāguin
is sit p̄cessū p̄ absolutione ad sede;
aplicā sunt mittēdi. ext. de sen. excō
cū illo. vide infra. absolutio. iii. qz.
De filiis familias a suo intelligē
dū est qz nō debet mitti qn h̄ eēt in p̄
iudicū p̄is vel dñm. nisi fūsh tā enor
mis excess⁹ qz p̄t vitādū scandalū
ad sedē applicā essēt mittēdi. ex de se
excō. relatū. A. Ibi s̄i qz fui sūt mit
tēdi nisi hoc fecerit in fraude dñor. vt
strahāt se ab obseqo eoz. à ip̄i dñm
qz h̄ sine culpa graue damnū incure
rūt. tūc in vtrōqz casu non mittunt.
cū nimis sint a sede applica remoti. h̄
in recōpensato; laboris quē in itinere
fūstinerēt alia eis satissfactio inūga
tur. Pro grauibz et enormi sp̄ mittū
tur. D. Et intelligēdū ē de suis qz sc̄z
sūt fūtis cōditionis. nō de famili ser
uientibz. s̄; a de filiis familias intelligē
gi. Imo. si sūt impuberes al. si sūt
adulti licet sūt in p̄uis p̄tate mittēdi
sūt ad curiā qz in h̄ sui iuris sūnt. qz
possūt ire qz volūt. A. De h̄ dictū est. s̄
qz. v. xi. **D**e impuberibz vices
dū est qz si nō sūt dolī capaces nō in
cidēt in excōicato; si at̄ sūt dolī capa

ces tūc incidēt si aīmo iniuriā di aut
vindicādi p̄cutiūt s̄; a postqz veniūt
ad pubertatē vt in. xv. vel. xvj. āno
si adhuc tales sūt qz sine piclo ad se
dē applicā ire nō p̄t p̄t imbecillitas
tē corporis vel defectū discretionis; ab
epō p̄t absolui recepto iuramēto qz
impedimēto sblato se p̄ntabūt. vt nō
tur ex. de sen. excō. c. fi. A. Con. Alb.
a fuit dictū glo. Kai. vt i sū. cō. li. iij
ti. xxij. q. xxxvij. ver. xvj. Doli aut̄
capax s̄i septē ānorā supra. vt nos
tat glo. in. c. j. ex. de delictis puerorū
Iuramētū at̄ pueri p̄t defectū discre
tōis nō ē p̄cile nūcātū h̄ arbitrio ep̄i
vel alteri⁹ absoluētis omittit vtqz ex
pediat iuramētū p̄ stare vel nō. vt nō
tur in sū. cō. co. ti. q. cij. H. **D**e in
iuria vō enōrni. s̄. q. dia. dēminutū
sūt p̄ qndā decte. Imo. qrti extēua
gātē. qz māp̄t. Perlech. s̄; qz illa de
cte. vacat p̄ p̄bemū sexti p̄t did qz
bētū. Enōrnia. q. n. A. Vide latius qz
ibi. qz enōrnis seu ḡm̄is iniuria s̄i
si ad mutilationē mēbri vel effusio; e
sāguinis sit p̄cessū a epō aut abbati
fūst iniuria interrogata ex. de se. excō
cū illo. vbi dicit glofa qz nō intelli
gis de qlibet pua sanguinis effusio; e
h̄ qz h̄ putat omittēdū arbitrio iudi
cis. Dz ē enōrnis ex alijs variis cir
cūstātis. de qbz in institu. s̄ inturiis
Catōx. vbi s̄i. Atrox iniuria estia^z
vel ex facto. si qz veluti ab aliqz vul
nerat fūst vel fūstibz cēsus v̄l ex lo
co veluti si cui in theatto v̄l in foros
v̄l in p̄torio iniuria facta sit. v̄l ex p̄
sona. veluti si magist̄t̄ in iuriā pas
sus fūcit v̄l si senato; ab h̄uili p̄soa
iniuria facta sit a p̄nti v̄l p̄zono qz si
at a libe; v̄l libe;. Et fm glo. Kai.
a in sū. cō. li. iij. ti. xxij. q. xxxvij. in
p̄dictis attēdit ē cūstātia tpm. Et
idē s̄i infra enōrnia. forte aliquid nō
bit solēnitatis. In directoria ē li. iij.
ti. iij. qz si iniuria facta in fo
ro s̄i enōrnis multo forti⁹ si fiat in
ecclā v̄l cimitorio v̄l dormitorio ext.
de sen. excō. cūz p̄ cā. Deniqz in nō exz

Absolutio .iij.

pressis stabit iudicis arbitrio .ex de
offi-de causis .**D**In oibz p̄dās
causibz dicit **H**er. q̄ d; absolui req̄sito
pri⁹ epō . q̄ si nō p̄t h̄i p̄t absolui a
p̄p̄o sacerdote . ex de sen-exco-nup in fi.
A-De hoc etiā s. Absolutio .j. ad fi
nē . Hoc eō intelligēdū ē p̄terq̄ in re
gularibz de qbz dīces statu .**H**

Absolutio .iij. s-reglariū Regu
lari si passit regularē eiusdē
claustrī ab abbate vel p̄lato
apo p̄t absolui . **A**liq̄ dixit q̄ solū
ab abbate s̄ est r̄vi⁹ q̄ etiā hoc p̄t fie
ri ab alijs p̄latis diuīsi noībz . ex de
sen-exco-cū illorū . ibi . volētes eoz p̄
latis r̄c̄ . Et nota in sū-cō-li-iij-ti-p
xiiij-q-xliij . Idē etiā nota in directo
ria-li-iij-ti-nii .**F**xxix a b; glo-ray
a in sū-cō-co-ti-q-xliij . Int̄ dcōs p̄
latis oputādi sūt p̄ores oūctuales
statu p̄dicator . et Guardiani statu
minorū oēs p̄ores oūctuales cuius
cūq̄ ordīs sūt q̄ nō h̄nt sup se maio
rē in eodē ouentu . Sec̄ de p̄oribz triu⁹
ul̄ q̄tuor regulariū q̄ p̄whluntate sui
superioris p̄ficūf a amouēt . In dcā
cc-q-xli viij . Si q̄ ad hoc q̄s dicti p̄la
ti religiosorū possint ab hac excoica
tōe absolue dñt cē sacerdotes a fāc ex
de sen-exco-canonica . vbi 8 .**F**rēs sci
Joh̄is **I**herosolimitāi p̄nt absolui
a suo p̄ore sacerdote .**D**Si rō alte⁹ clau
stri tūc p̄ abbate p̄p̄ia ei⁹ q̄ passus ē
iniuriā absolue ex-de sen-exc-cū illo
rū . p̄ modū q̄ hic p̄mīt̄ s̄ eodē .**F**Si
āt p̄cesserit clericū scelarē absolue p̄
epm . ex-de sen-exc-religioso-li . vj .**A**
sc̄ eo casu q̄ ep̄s possit absolue scela
re clericū si alii clericū p̄cesserit ut ibi .**D**Et hoc intelligēda sūt nisi excessus
eoz sit diffīc̄l̄ a enormis vt si ad mu
tilatōz mēbri ul̄ ad effusionē sāguis
dico exvulnere sit p̄cessu . ul̄ si in ep̄;
ul̄ abbato sit man⁹ iniecta .**A**Sāguis
miss effusio nō req̄rif exvulnere s̄ q̄li
fūc̄q̄ s̄iat s̄m arbitriū iudic̄ ut s̄. ab
solutio .ii. ad finē .**D**Eodē q̄ mō p̄t
absolui regularē q̄ aī ingressū religi
emis tale atiq̄d omisissū ut in .c. cū il

Vi.

lor . **O**rd si reglare nō h̄; p̄latū q̄ sit
sacerdos a si sit defūct⁹ l̄ excoicat⁹ **A**d
dyocesānū ē recurrendū ut nōt **H**ost.
ex-de sen-exco-mōchi .**Q**s intelligē
dū est s̄m **W**il. tā de exēptis q̄ de nō
exēptis sūe sūt mōsteria virorū ul̄
mutier .**A**Idē nota in directoria li
iij-ti-iij .**F**xliij . a in sū-cō . dcā-q-xl
viii .**D**Quā duo abbates dñt absol
uē duo sūt sic **A**bbas p̄cutiēt̄ recipiet
a p̄cutiēt̄ iūāmētū a abbas p̄cutiēt̄
berabit . q̄ v̄bera ēt̄ loco satisfactōis
q̄ mōch⁹ n̄ h̄; vñ satisfaciat . a demū
abbas p̄p̄ia absolue **C**ōgruēt⁹ tñ si
et si vñ alte⁹ omittat totū ex-de offi
or . c. fi . hec **H**ost . Porro p̄dcā oia de
regulari p̄cutiēt̄ nō sūt extēdēba ad
falsarios līteāy dñm pape . a alios ca
sus ul̄ sīnas de qbz p̄p̄ absolue ; reh
uat . b em̄ religiosis nullo iūē cōcedit
sed nec abbates sūe hmōi p̄lati p̄nt
sūditos absolue si ligati essēt p̄ alis
quā sīna ; latā ab hoc sū i ḡnati sū
exp̄sso nōie .**H**ec **W**il .**A**Con .**A**l .
Et adūtēs q̄ p̄lat⁹ religiosus sacerdos p̄t
absolue sūditos suos cē si se p̄cesserit
extē daustē ; seu extē septa dom⁹ vel
v̄biciūq̄ tīc ; **H**ost . ait̄ dixerit ut nōt̄
in directoria .li-iij-ti-iij-q-xliij . q̄ in
dcō-c-cū illorū .**F**Hostñ n̄ fit aliq̄ di
stinctio . Et p̄nt dicti p̄lati absolue sū
ditos q̄ cē aī ingressū religiosis talē
excoicatōem incurverint nisi excessus
sūt̄ enōmis . dicto .**F**nos tñ .**D**

Religiosus vñi⁹ dyocesis si p̄cuti
at clericū l̄ religiosū alteri⁹ dyocesis
tūc in absolue req̄ref dyocesān⁹ p̄
cessi . sīc nūc de duobz abbatis dictū
est .**H**oc tñ hoc die nō videb̄ reqr̄i . s̄ a
p̄p̄o epō p̄nt absolui ex-de sen-ex .**R**e
ligioso-li . vj .**A**Concor .**A**lbuc⁹ .**D**
Qui dicit se excoicatū p̄p̄ violētā
man⁹ iniectō ; s̄m **R**ai . n̄ d; recipi ad
religiōz si tñ recept⁹ sūt̄ p̄t postea
absolui iuxta modū s̄ dictū .**F**j .**C**ō
Host .**A**Imo .**T**ic ; qdā dicāt q̄ recipi
p̄t ut addit **W**il .**A**Idē nota in sum
cō-li-iij-t-xxix . q̄-xliij . a i directoria
li-iij-ti-iij .**F**xlvij . vbi 8 . q̄ tal n̄ d;

recipi. Si tñ recipias tenet receptio hñ
cet male fecerit q̄ recipit. **D.** Ceterū
An tpe pbatōis absolui possit. Dicē
dū fīm Host. q̄ sic h̄z. editio ibi in-
telligif ipso iure si in eadē religione
pseuerauerit. q̄ si nō pseueauerit re-
duced⁹ est i eadē finia; ab eo q̄ cū ab-
soluit. **A.** Con. Inno. a Archi. a no-
taſ in directoria. e. ti. iii. Exlviij vbi
etia subdi: q̄ plati cū absolui debz
ei iniūgere q̄ si egredia⁹ religionē se
ei q̄ poterat absoluere rep̄sent; qd si
nō fecerit q̄ cito omodo poterit; rei-
citat ipso iure in eadē finiam. **S.** sen. ex-
co. eos. li. vi. a in. q̄ se. subinforf. q̄
si hoc etia ci nō fuerit iniunctū a infra
t̄ps pbatōis egrediat. ip̄o facto rei-
citat in eadē excōmunicat; q̄ tacit-
to b̄ntelligi debet q̄ h̄z fit sibi iniun-
ctū. ar. dicti. c. eos. **D.**

H Absolutio. iii. q̄ ad satisfaciē-
dum. Vbi sciēdū q̄ absoluti a
finia canonis vel hōis cū neq̄
unt faciēre ad illū a q̄ fuerat absol-
utē. q̄ pīculū mortis vel aliud im-
pedimentū si cessante pīculo vel im-
pedimento se nō pītant illi a q̄ debe-
bāt absolui recepturi mādatū eius a
satisfaciēri vt oport̄: rei adūt in eā
de finiam. **A.** Hec pīnatio debet fieri
q̄cūtius omodo pōt. vt in. c. eos. 8 q̄
insta. **B.** Et eodē mō rei adūt absol-
uti a ſexta applicab. vel cīligatis q̄bz in-
iungif vt ordinario vel alteri ſe pīn-
tēt p̄ pīmaa q̄ iniūciatis satisfaciāt.
a hoc faciāt q̄cūtius omodo paterūt.
ex. de. ſen. exco. eos. li. vi. Propt̄ vio-
lenta manū inelctionē in clericū fa-
tissatio pecunaria fieri ſoleat q̄ qd;
applicab. mōsterio ſi manū iniecta
fuerit in mōchū vel clericū vel ūſū-
ar. xii. q. j. nō dicat a ex. de ſta. mo-
tu ad mōsteriū. p̄mo rēpōſo. Si at in
clericū ſecularē; ſatisfaciō ip̄i clericū
applicab. mī in cōtumeliā ecclēſie
fuerit pulsat⁹. Nā a tunc ecclā agere
pōt iniūciātū. Instit. de iniū. q̄ ſi
vſu fruct⁹. Hec Gof. a host. **A.** dict⁹
Finapit. Si oīmū ſeruo in q̄. **G.** est

Absolutio.

versus. q̄ ſi vſu fruct⁹. **E**t p̄dictis cō-
Alb. Et licet p̄dicto caſu ſatisfaciō
fiat eēcē nihilomin⁹ et clericū. q̄ vter
q̄ p̄t agere iniūciātū a leſua ī cō
tumeliā ſcā est leſo ſic a p̄ iniūria fi-
lij agit et pat̄ a fili⁹. in. Insti. de iniū-
rijs. Ep̄at. **D.** **E**xco. mūcat⁹. p̄t
dānu; ſi ſatisfacere p̄t nō d; ſolui-
ti ſatisfaciata peccat q̄ talē ſoluiūt
Sed tñ ſolui⁹ ē ab excōicatō ſim-
ili. **S.** Iā emēbā p̄ ſtare nō p̄t debz
absoluſ ſepta p̄ dona ea cautō ſi ſa-
tiffaciāt ſi ad pinguitōrē fortunā per
uenerit ex. de. ver. ſig. ex. pte. j. a. deſo-
lu. **O**ward⁹. Et hec cautō eit pīgno
ratitiavel fideiſſoria. q̄ ſi hec p̄dō-
ne a cautō quā ſi p̄ ſtare nō p̄t falte;
p̄ ſtet iūato uā. **A.** De h̄z dictū ē. ſ. Ab-
ſolutio. j. q̄ xvij. **B.** Absolutio ci nō
est denegāda. xxvij. q̄. vi. ſi p̄ ſbit. **A.**
Co. p̄dictis Alb. **D.** Tak. q̄q̄ ad peti-
tō; adūſariū ſeneſ ſedē bonis vt diſ
Wil. et vide. **I.** Cautō. **A.** Hec ceſſio
poſh obtinēt de rigore iurē. **H** i fo-
ro ſcie n̄ ſp̄ h̄z ſū ſi creditor eſſet in
arta nēcitate. nā q̄n eſt indigēs debi-
tor. a. credito; ita ſufficiēs q̄ ſim. deuz
tenē ſi ſuēniē debitor nō ſeneſ ſta-
ti ſtiftiū ſim. **E**cotū. De q̄ lati⁹ ma-
teria reſtituū ſeo dāte diceſ. **B.**
H Absolutio. v. q̄ ad modū non
pōt q̄ ſi ſatisficerit. q̄ talē ſol-
ut⁹ nō eēt ſimplicat ſoluit⁹. **B.** Wil-
er. de. re. ii. a. c. h. vi. **A.** Con. Alb.
B. In ſoluitō e a maiori excōica-
tiōe q̄tuoſ obſeruāda ſuit. Primūt
excōicat⁹ iuret pri ſtare mādatū eēcē
ex. de. ſen. exco. ex. tenoz. h̄z iura-
tū nō eſt de ſoluitā ſoluitōis. ex.
de. ſen. exco. cū deſideres. vñ eti. omi-
taſ q̄ ſieri n̄ debet nō p̄t h̄z min⁹ ſe-
net ſoluitio. Porro de pueris an-
iurare ſbeat; iudicio ſpi ſetinq̄. **A.**
Ide ſi in ſi. cō. li. iii. ti. xxvij. q. ciiij.
Sed h̄z videt intelligēdu; de pubetibz
als ſec⁹. xxvij. q. v. Pueri. vbi ſi. Pu-
eri aii. xiiij. aīnos n̄ cogāt iuraē h̄cet
aliquid direxat q̄ h̄z ſi de iuraēto testis

Absolutio. vi. Acceptatio.

Sed certe tex-loq̄e indistincte. unde nec nos distinguere debemus q̄ de deci mis-ad audiētiā. **D**icitur autē indubitāter iurare dñt. Sc̄; ut si ex̄cōicat⁹ sit p̄ notoria in aliquā offendā n̄ absolu⁹ nisi prius sufficiēt emēda preſteſ. **D**uo occulta vō offendā a stumacia sufficiat iuratoria cautio vbi nulle expōſe petūt. sed vbi expōſe pertut⁹ v̄l satisfactio dām̄tenendū est q̄d dictū est. **A**bsolutio⁹. iiiij. q̄. ii. a. iiiij. **T**erciū est ut absoluat⁹ per eū q̄ tulit finiam v̄l eius superiorē aut alii cui co miserit cū psalmo a orde a verberib⁹ a postea ſtingaf. **A**bsolutio te a tali ex̄cōicatō ex̄ de sen. ex̄cō. a nobis. **iij** **Q**uartū ut postmodū ex̄cōicatō fa ciat illi mādata iusta a v̄abilitia als posset appellari. q̄ de pactis. c. fi. a. 8 appel. ut debit⁹. **A**dictū c. fi. paꝝ facit. **D**icitur vide ſe in ſequenti. **E**t ſc̄e dū q̄ in p̄dictis nō intelligit **A**bsolu uens p̄cipare illicite cū ex̄cōicato. ſed poti⁹ licite a in hijs q̄ ad ſalutem aie p̄tinēt. a ſic nulla finiam incurrit ex̄ de sen. ex̄cō. cū voluntate. In ex̄cōicatō vō minori expōmet ex̄cōicatus ap̄no ſacerdoti cām a ſic ſe faciat ab ſolui ſp̄aliter ab hac. **E**t intelligitur ap̄ri⁹ ſacerdos prochian⁹ v̄l dicoſea n̄ v̄l ille q̄ de licētia eorū eſt electus. **N**ec reqr̄it iuratoria cautio. ut ex̄ de sen. ex̄cō. nup. circa finē. **A**De absolutio te a maiori ex̄cōicatō lat⁹ ſi in ſur con. li. iij. ti. xxvij. q. cīn. Et de hac q̄ etiā de absolutio te a p̄ctō late poſui in q̄driga literati. li. iij. ti. ix. q̄. ix. a. x. a etiā in interrogatō uno a. **T**hus clas uiū. h. iō hic tranſeo. **D**Que autē mā data fieri debet absolute q̄ iurauit. **D**icendū q̄ si cāt ex̄cōicat⁹ a canone iniungendū eſt ei p̄ncipale q̄ tra illū canonē nū q̄ remat. ut incēdario q̄ nō incēdat. et paſſionē deridē q̄ nō p̄cutiat. a ſimilia. xxiij. q. vi. p̄fimā. **A**Me h̄. ex̄ de sen. ex̄cō. ex̄ tenore. **D**Aliqū etiā reqr̄it cautio q̄ de cetero talia nō faciat ex̄ de sen. ex̄cō. graue. **A**ibi hoc ſcribif in ſtatutarios atra

Acceptio pſonar̄. viij.

libertatē ecclē ſilt etiā q̄ h̄ns imp̄ dimētu⁹ abſoluſ ab eo q̄ als nō poſſi iniungendū eſt ut q̄dito poterit ſe p̄n̄ tet vide ſe. **A**bsolutio. iiiij. q̄. i. **S**z ifi ap patuerit finia iusta nullū mādatu⁹ ſiet abſoluto eū de ſen. ex̄cō. ſacred. **A**Con. Al. **D**

Defunct⁹ mō abſoluteſ. Si eſt ſe pult⁹ in cimiterio n̄ exhumabiſ. ſi ali bi exhumabiſ a corp⁹ v̄l ſepulcrū ſerabif ut fit circa viuos ut nōt eū de ſen. ex̄cō. a nobis. **iij**. **A**. ſi in glo. **E**t iſ tellige ſe q̄n̄ in defuncto apparueit ſig ſtritōis a p̄me. ut i ſu. li. iij. ti. xxvij. q. cxxi. **D**Et ad q̄d valet t̄lis abſolutio. vide ſe. **A**bsolutio. i. q̄. fi.

H **A**bsolutio. vij. ſa p̄ctō. foſ ab ſolutioſ i ſacio p̄me fm Alb. et Tho. in fcia pte q. lxxxvij. ē. **E**go abſolutio te. **A** Exp̄ſſis ille a qb⁹ ſit abſolutio als ſup mīhilo abſolutio ſūdareſ. **D**ſ. p̄mittif orō. Miserereſ tui r̄q̄. ne forte effect⁹ ſacri ipediaſ ex pte penitētis. **I**to poſtea ſuemēt ap pom. In noīe p̄uis r̄q̄. ut exp̄mat q̄ ſacredos nō p̄p̄a aucte abſoluteſ ſe quāſi mīſter. a ſe retinq̄ ſarbitrio ſacredotis. **P**ec eē reqr̄i ſipofitio man⁹ q̄ ſe ſa mētu n̄ ordina ad ſeq̄ndū aliquaz excoellētā grē ſe ad remiſſiō; p̄ctōru⁹. **M**aḡ at ſpetet cui ſiḡtō. q̄ p̄ ſiḡm̄ cruci xp̄i remittū ſp̄tā a t̄n̄ n̄ ē de nētate ſacri. **E**re mā abſolutioſ p̄ctōru⁹. h̄n⁹ p̄la. **T**coſeffoſ. **C**oſeffio p̄ totū. **A** de hac foſ abſolutioſ lat⁹ dēm e vbi ſe. **A**bsolutio. v. q̄. i. ad finē. **D**

H **C**eptatio eſt q̄dā imaginaia ſolutio ut in. **I**nſi. qb⁹ mōis tolleſ obli. **F**j. a. h̄ ſieri ſe mō. **I**ntrōgat debitor creditori. acceptū ne h̄es. **E**t r̄ndet ille. **A**cceptū h̄eo. **E**t ſic debitor liberaſ ſe. **L**. **J**. **A**. **L**. **A**niuſtī. **F**aceptū. **A** **I**bī ſi ſe acceptila ſe n̄ tolleſ ſe obligatio ſb̄or. **F**orma at poſi. **D**co. **F**j. ſic. **S** ego tibi p̄miſi ha bes ne acceptū. **E**t r̄ndet creditori. **H** acceptū q̄dā tuh. **D**

H **C**eptio pſonar̄. **D**cc; accepti onis pſonar̄ omittif ſe. **T**ho.

ij.ij.q.lxij.qnūcūq aliquid offerat alii
nō habito respectu ad cām sc̄ vtrū
fit dign⁹. Vñ solet queri. Ut peccet
eps dādo bñficiū bono si p̄termittat
meliorē. Rō. fm Tho. in qdā qlibet
Cōtingit aliquē cē meliorē simplicē
q̄ tñ nō est melior q̄tum ad hoc q̄ p̄
ficiāt in ecclē. Eps aut̄ non tenet
dare meliori simplicē sed meliori q̄tū
ad hoc. Vñ si p̄ferat vñ alteri ppter
cām q̄ ptinet ad honore deia ad vtili
tate ecclē iste melior est. Si aut̄ cā p̄
ferendi ad hñ nō ptineat: erit acceptō
psonarū q̄ tāto ē gñor q̄to i rebz di
uīnis i mittit. Idē Tho. ij.ij.q.lxij. A.
Idē no. i sū. li. ij. t. xxxij. q. xxxvij. B
Vt̄ peccet eps dando bñficiū osā
guineo. Rō. fm Tho. in qlibz. Si osan
guine⁹ fit eq̄ ydone⁹: p̄t̄ eps eū p̄fer
re. nisi forte ex hoc scandalū oria² v̄l
aliquē exinde malū exemplū accipiant
ut qñ pbabilit̄ timere. q̄ alii plati ex
hoc exemplo inducāt ad vandū bñf
ficia suis sanguineis cē min⁹ dignis
alb in hoc casu licet satisfacere natu
rali amorī q̄ cōtrari caritati nō est.
Si hñ sanguinīc fit min⁹ ydoneus
nō debet eū p̄ferre postposito meliori
duplici rōne. Diō q̄ infideli agit di
sp̄esator q̄ negocī dñi gerēs nō me
liorat cu; possit. Scđō q̄ hoc videt ad
acceptō. psonar̄ ptinē. Condītio em
sanguinitatis nō est cōditio ptinēs
ad curā ecclē. q̄ nō obtinef iure san
guinis sed bñmo munē. Est aut̄ vītō
facies ad negocī; disp̄esatoris patri
moniatiū bonor̄. Vñ si eps ex hijs p
videt suo sanguineo min⁹ ydoneo
nō est acceptō psonar̄. Cō. idē Tho.
ij.ij.q.lxij. A. Idē etiā notat in sū. cō
ti. ij. t. xxxij. q. cxxixvij. B

HAccidia qđ est. Rō. fm Tho. ij.
ij.q. xxxv. Accidia fm Dama
scenū est qdā tristitia aggraz
uās animū hōis ut mīrū ei agere liz
beat. Et iō accidia importat qdā te
diū opandi. Hōi aut̄ tristitia qñq̄
est mala fm se. qñq̄ hñ effectum
fm se quidē est si de eo quod est vere

Accidia. Accusare.

bonū licet sit apparet̄ malū. sicut tri
stia q̄ est de spūali bono. si hñ est de
malo p̄t̄ esse mala fm effectū. si sic
hōiem aggraueat ut eū totale a bono
ope retrahat. a sic est p̄t̄ nō tñ sp̄
mōile. Ra; si inchoatio peccati fit in
sola sensualitate a non pueniat vīcī
ad osensū hōis tūc ppter imperfectōem
act⁹ est p̄t̄ veniale. Qñ hñ ptingit
ad ratōe; q̄ osentit in horrore detes
tatōe; boni diuini carne cōtra spūm
pualente est p̄t̄ mortale. A. Hoc
intellige qñ hñ tristitia ē circa ea q̄
sunt p̄cepti seu nēcessitatis salutis. ut in
sum. cō. li. ii. t. xxij. q. cxxij. B

HCōmodatō vide. Cōmodatū
Cusare. vt̄ hōmo teneat ac
cusare. Rō. fm Tho. ij.ij.q.lx
vij. Si crīmē fit tale q̄ vergat in de
trīmē reipublice: teneat̄ ad accusa
tōem. dummo possit sufficientē p̄bare
puta cū p̄t̄ alicui⁹ vergit in multi
tudinē corruptelā corporalē hōe spūa
lem. Si autem nō fit tale q̄ in multi
tudinem redūdet. v̄l etiā si sufficiē
tem p̄bationē habere nō possit nō te
nēt̄ ad accusandum. quia nullus tes
netur ad id quod debito modo p̄fice
re nō potest. A. Nec obstat predictis
si reuelat secretū q̄ hoc fit ppter con
mune bonū q̄b semp p̄ferendū est p̄
uato. Et iō ōtra bonū cōmune nul
lum secretū licet recipere. nec tñ est om
nino secretū; q̄b p̄ sufficientes testes
p̄t̄ p̄bari. fm Tho. vbi s. et in sum.
cō. li. ij. t. v. q. cxc. B Quō at de
beat fieri accusatio. Scđō primo q̄
debet fieri in scriptis. ij. q. vlt. qui cri
men. Scđō hoc semp nō est necessariū
puta in leui crīmē. ff. de accu. l. letia
Similiter etiam notorijs. quia in hu
iustīmōi nec accusator requiritur. ex de
accusa. Evidētia. Seus in non nos
tōijs etiam si non manifesta fint. ri
q. ij. eoz. A. Notoriūm s. quod p̄
p̄sententiā vel cōfessiōem factam in
iure. aut p̄ evidētia rei que tergiver
satōe aliqua celati non possit. ext. de
coha. de. et muti. c. si. Manifesta at

Accusatus.

dic possit q̄ aliter liquet. **D**. Itē debet accusatio fieri cū inscriptōne . a q̄ accusator debz se ad penā taliōis ob ligare vt . ii . q̄ . vlt. Quisquis . a . q̄ . iij . calūmator . a . q̄ . q̄ non pbauerit. Expiūf qdā casus vt in leui crīmīe Itē in crīmīe apostasie. Itē cū maritus accusat uxore; de adulterio . a in filibz. Sed scidū q̄ et si accusator nō inscribat ex natura tñ accusatōis h̄ pena calūmierem̄it. **C**. de accusa . i . vi. Itē accusatio debz expiūf viuavocē a pñte accusato . ii . q̄ . vlt. psc̄pta. **A**. Con-p̄dictis Alb. a idē nota f̄ in sūcō-li-ii-ti-v-q-dxxxix. **D**.

I Si accusator accepit pecunīa ob accusandū . vel nō accusandū crīmīe cōcūsiōis omisit a tenet ad restitutio nem sicut lēx insta. **C**oncussio. **A**ccusatio reddif viciosa trip̄t. vt hēk . ii . q̄ . iij . p totū. a Tho. travidit se dices . ii . ii . q̄ . lxvij. **A**ccusator aut ca lūmias . s. falsa crīmīa imponēdo. Aut p̄uaricat . s. adhibēdo fraude in accusatōe . a adiuuādo adūsā p̄tō crīmīa vera fraudulent absēdēdo de qbz accusauit colludēs cū reɔ p̄rias p̄batōnes dissimulādo. a falsas excusatōes admittedēdo. Aut accusator tergiuersatur . s. tōlitar ab accusatōe defistendo a h̄ cū fit inordinate. Cōtingit em̄ a liqñ defistere ordinate duplicit. **V**no mō si in ipso accusationis p̄cessu q̄ uerit falsū cē illud de q̄ accusabat. **A**lio si princeps ad quē p̄tinet cuā boi omīnis accusatō; absoluēr. **A**. Idē nota in sūcō-li-ii-ti-v-q-cxij. **A**ccusatio 3 mērimoniū videz. **M**atrimoniū . viij. **M**atrimoniū . viij.

FCasat . vtr̄ falso accusatus possit accusanti iniuriā remittēre. **R**o. **F**m. Tho . ii . n . q . lxvij. **F**also accusans sp̄eciat̄ facit ini riā accusato . a iō si ip̄e accusatus in nocēs fuerit p̄t iniuriā suā remittere maxime si ille non calūmiose accusuit sed ex aī leuitate. Si vero accusator ab accusatōe defistat p̄t aliqua; collusionē cū adūsatio tūc facit iniur

Vij.

riā reipublice . a h̄ nō p̄t ei accusatō remittē h̄ h̄ ad p̄cipē p̄tinet q̄ reip̄ b̄ice curā gerit. **A**. Idē nota² in sūcō-li-ii-ti-v-q-cxij. **S**; nec p̄inceps det sine iusta cā remittē. Nā int̄est reip̄ publice ne crīmīa remaneāt impunīta ff . ad . l . ad q̄l . l . ita vulnēat̄. a ex . de se . exco . vt fame . a q̄ facitas via incētiū tribuit delinqndi . xxij. q . iij . est iniusta. **D**.

Vtr̄ accusatō peccet mōlitar negāto veritate; in iudicio. **R**o. **F**m. Tho . vbi . 8. **A**. Immo . q . lxxix . ar . j . **B**. Ac cusatō tenet iudicū veritatē expōnere quā ab eo **F**m formā iuris exigit . et iō si cōfiteri noluerit . vel si mēdat̄ ne gauerit . mōlitar peccat. Si vero iudex exp̄rat qđ nō p̄t **F**m ordinē iuris nō tenet ei accusatō r̄ndere. h̄ p̄t p̄ appellatō; vel alt̄ licite s̄bterfugere. mēdat̄ cū; tñ dicō nō licet. **A**. Idē in sūcō-li-ii-ti-v-q-cxij. assignādo h̄; Tho . p̄dictis rō em̄ q̄ qūq̄ facit 3 debituz iusticie mōlitar peccat. **D**.

Vtr̄ licet accusato calūmiose se de fēdē h̄; Tho . vbi . 6. **A**. s̄ dicta . q . lxxix. **D**. Nā in cā crīmīah iuāmētū de ca lūmias p̄stādū est. ex . de iura . calū . cōmberētes . a qđe accusato licet se defēdere veritatē occultādo quā cōfiteri n̄ tenet . a h̄ p̄ aliquē suemētē moduz puta q̄ nō r̄ndeat. Hoc em̄ nō est ca lūmiose se defendere. h̄ prudenter eua dēre. Nō aut̄ licet ei falsū dicere nec cē veritatē illā tacē quā cōfiteri teneāt̄ nec cē aliquā fraudē vel doluz adhibē q̄ frausa dol̄ vīm mēdat̄ h̄nt . a h̄ est calūmiose defendere. **A**. Idē in sūcō-li-ii-ti-v-q-cxij . vbi etiā 8; q̄ tūc iudex req̄rit veritatē **F**m ordinē iuris cū p̄cedit infamia super aliq̄ crīmīe vel app̄uerūt aliq̄ iudicia vel etiā cū p̄cessit p̄batō semiplena. **D**.

An licet accusato appellare. **R**o. **F**m. Tho . ii . n . q . lxxix. qđn appellato fit ex cōfidentia iuste cause q̄ videlicet accusatō in iuste a iudice grauaflicz appellat̄. Secus si quis app̄ellat̄ cā af ferende more:ne contra eū sententia

b . j .

proferat Idem. iiij. q. vi. quicunqz.

An licet accusato ad morte ab
nato se defendere ul fugē. **P**rof. m.
thō. **v**bi. **s**. **b**i. dānat⁹ fuerit iuste nō licet
ei se defendere sed poti⁹ opert⁹ iudic⁹ re
sistente impugnare. **S**i vō iniuste ta
le iudicū file est violentie latronūa
iō i tali caū lic; resistē p̄cipib⁹ mak
misi forte ppter scādālū vitādū cū ex
tōc aliq⁹ grauis turbatio timeretur
Accusato āt qācq⁹ fugere lic; qz et si
nō licet resistē nō tñ tenet facere id
vñ mors seq̄ sc; manere in loco vñ
ducas ad morte. **A**sicut etiā aliq⁹
fit dānat⁹ qz fame moriat⁹ nō peccat
si sibi cibū occulte ministrat⁹ sumat
qz nō sumere cēt seipsū occidē b; tho.
ibido ut i sū. cō. li. ii. ti. v. q. cxxvij. **D**

Vltimo sciendū est qz de qbz remū
bz absolut⁹ est accusat⁹ nō debz accu
satio replicari ex de accu. 8 h̄ns. xxij
q. iiiij. si illuc. **D**e mā āt accusatōis tā
gī. **I**nq̄stio. **F**. **J**. **D**e accusatōe etiā
ot̄ matrimonī. **M**atrimonī. viij.
E Matrimonī. viij. p totū.

Hdiuratio vtr licet adiurare
Prof. **T**hō. iiij. q. xc. **S**i aliq⁹
p̄ inuocatō; smi nois. ul p̄
iuocatō; cuiuscūqz rei sacre at cui hoī
nō sibi subdit⁹ adiurādo intēdat nētit
atē agēdi aliqd imponē; sicut impo
nit sibi ipsi iurādo. talis adiuratio il
licita ē. qz v̄surpat in aliū ptātē quā
nō b; sicut princeps saētū p̄sūp̄it
dñm n̄m ih̄m xp̄m adiūare. **M**ath.
xvj. **T**n ppter aliquā nētitatis supi
ores tali ḡne adiuratōis p̄nt inferi
ores astringē. **S**i vō qz intēdat solū
mō p̄ reueretiā smi nois ul atic⁹ rei
sacre aliqd ab alio obtinē absq⁹ im
positō nētitatis; talis adiuratō licit
ta est respectu q̄rūlibet. **D**emōes āt
possim⁹ adiurādo p̄ virtutē smi no
minis t̄q̄ inimicos expellē ne nobis
noceāt spūalit ul corpāl. **F**m ptātē;
nobis data a xp̄o. **L**u. x. **E**cce dedi vō
bis ptātē calcandi supra serpētes et
m̄bilwobis nocebūt. **N**ō tñ licitū est
eos adiurare ad aliqd ab eis addis-

Adiuratio. Adoptio.

condū ul cē ab eis obtinēduz. qz hoc
ptinet ad aliquā societatē cū eis h̄n
dā. misi forte ex sp̄eali instinctu ul re
uelatōe sma. aliq⁹ sancti ad aliq⁹ ef
fect⁹ demonū operat⁹ sicut legi⁹ de be
ato Iaco. qz p̄ demōes fecit **H**ermoz
gene; ad se adduci **A**diuratio vō ad
irrōnalem creaturā p̄t intelligi du
płt. **V**no mō ut adiuratio referat ad
ipsā creaturā irrōnabilez. **F**m se. a sic
vanū cēt ipsa; adiurare **A**lio mō ut
referat ad eū a qz ipsa creatura agit a
mouet. a sic duplē adiuratur creatu
ra irrōnalis. **V**no qdē mō p̄ modū de
pcatōis qz ptinet ad eos qz sma in
uocatōne miracula faciūt. **A**lio mō p̄
modū op̄ulsionis adūsus diabolū qz
in nocimētū n̄mvtif irrōnabib⁹ ce
aturis. a talis est mod⁹ adiurādi in
exorcistis p̄ qz demonū ptās excludi
tur. **H**js igif modis lic; **S**ed sic ad
iurare p̄ b; demonū imploref auxi
tiū: nō licet. **A**. **I**dē in sū. cō. li. iiij. t.
xxij. q. cxxlvj. cū duob⁹ se. **B**

Hoptio ul arrogatio est ex
nee p̄sone in filiū vel nepotē
ul deinceps assūptio legitimā. qz
p̄ adoptō; qz fili⁹ nō est p̄ filio hoc
AHez diffinitio fuit **R**ay. **T**hō. **P**e. **a**
Ala. ut in sū. cō. li. iiij. ti. viij. q. ii. **D**
Cui⁹ due fuit sp̄es. **V**na dī arrogatio
a est qn̄ ille qz nō b; patrē seu etiā qz
emācipat⁹ ē trāsit cū rebz suis in ptā
tē arrogantis. a b; b; fieri autē prim
cipis. **A**lia vō sp̄es cōi noīe sc; adopt
io nūcupaf qn̄ adoptaf qz est in ptā
te p̄ris. nec trāsit in ptātem adoptā
tis. a b; fit imp̄o magistrat⁹. ff. co
ti. ii. et. l. si p̄z. **A** In h̄is legib⁹ nihil
sī qz adoptat⁹ nō tñseat in ptātē. sed
sī. cō. l. penl. a reseruaf ei tātūmō
successio ab intestato i hereditate ad
optatis ut ibi. **O**p̄atur etiā hoc ad
optio impedimentum matrimonij ex s
cognac. le. c. vno a nullus aliis eius
videtur effectus nisi forte quis detur
in adoptionē auo ul proauo matrino
seu paterno qn̄ filius est emācipat⁹
dicta. l. penl. **R**ā tūc trāsit in plena;

Accusatus.

potestato adoptantur. ut ibi. D. Quid si quis in domo per se vel etiam coem alienis aliquid recipit in filium vel filia nulla est adoptio. C. de pba. L. non nudis.

Adoptare potest pars famili. quod si iure est a quod generare potest quoniam quod non potest generare re si hoc est propter aliquod impedimentum naturale non potest adoptare. Secundum si est propter impedimentum accidentale. ut spadone siue gladio castratur. ff. eo. l. In hac. l. si de impedimento accidentali tamen si propter spadone potest adoptare. H. Naturali. S. ff. eo. l. adoptio. D. Ita non potest adoptare minor animis. xl. nisi iusta causa intuicione. ff. eo. l. si prius vult. A. Quia magis liberorum generationi studi debet. nisi forte moribus aut valitudo in causa sit. aut iusta causa arrogandi. at si coniuncta sibi persona volunt adoptare. arrogare. ut ex predictis probetur. Ita non debet quis plures personas arrogare nisi ex iusta causa. sed nec libertum alienum dicere. Et vult. in quo non debet nisi de arrogatione. Ideo videtur quod minor. xl. animis possit adoptare et si non arrogare. ut in filio. c. o. ti. iiii. ti. viii. q. v. D. Ita mulier adoptare non potest nisi ex rescripto principis in solitum liberorum amissorum in bello. C. eo. l. mulier. A. Idem ponitur in filio. c. o. dicta quod vult. sed in dicta. l. mulier vult. et in iuriis ibi allegatis millesimis in bello. D. Adoptari autem quodlibet potest tamquam feminam dummodo sit itatius minor propter adoptionem quam si naturalis esse posset. ff. eo. l. adoptio. Adoptari autem pro sensu voluntari tamen ff. eo. neque absens. A. Ideo in filio. c. o. eo. ti. q. vii. D.

Effectus adoptoris est quod adoptatus per eum sit filius adoptatus habeatur. A. Salvo quod super dictum est et simpliciter adoptato. D. Ita ut etiam ab intestato successerat. C. eo. l. penit. Ita quod si sit arrogatus tunc filius eius et nepotes si quis habet tamen sit in parte arrogantis secundum si sit solum adoptatus ut in primo. Et dictum est. A. ff. eo. l. facit si prius. D. Ita quod arrogator tenet relinqueat arrogatum quod sit per bonorum omnium que habet a hoc siue in testato siue voluntate cum emancipare

ix.

S; adoptator nihil teneat relinqueat adoptato nisi velit. C. eo. l. i. a. ii. A. Lex prima nihil facit. sed. ii. a. l. penit. D. Ideo. in. iiii. dis. xlviij. Quod autem adoptio impedit matrimonium. vide I. m. pedimentum. viij.

Habulatio. utrum sit peccatum. R. Em. Tho. ii. n. q. ex. Si aliquis volens ad delectandum; alterius loquendus modus in delectando peccat. Et si quod hoc faciat sola intentione delectandi. w. cas. placid. Em. philo. Si autem hoc faciat intentione aliqui luci. sequendi voluntatis bladitor vel adulator. Comuniter tamen non adulatordis soli attribui omnibus quod supra debitum modum virtutis voluntatis alios verbis vel factis delectare. et sic est peccatum. prout autem ad adulacionem laudare aliquem in quod non est laudandum. quod forte sunt mala non recta siue non certa bona. Aut etiam si timeri possit quod ad manem gloriam laudatus puocet. Si quis vero laudare vellet aperte bonum. puta ut aliquem consolat ne in tribulatordis afflictionis suae pfectuat alios debitis circumstantias suae pfectuat hunc ad virtutem. A. Idem in filio. c. o. ti. iiii. ti. xxvij. q. celvij. D. Ut ad adulatio sit peccatum mortale. R. Em. Tho. vbi. Adulatio potest esse peccatum mortale tripliciter. prout modo ratione matrem. sic cum laudat aliquem peccatum aliqui. Et enim oratione dilectionis dei ostendit cui tu stia hoc loqueris. et dilectionis primi quem in peccato fuerit. est peccatum mortale. Secundo ratione intentionis puta cum aliquis adulatur aut ad hoc ut fraudulet ei non erat corporaliter vel spiritualem et hoc est et mortale. Tertio modo per occasionem. sic cum laus adulatoris sit alio occasio peccandi est potest adulatores intentione. et tunc considerandum est utrum occasio sit data vel accepta vel quod ruita sequeatur ex hoc. et remittitur vel mortale. et hoc iudicandum est. Si autem aliquis ex sola auditu delectandum vel ad uitandum aliquod malum vel sequendum aliquid necessitatibus aliqui adulatur sicut non est ostendit exactio nec mortale sed remittitur. A. Ideo in filio. c. o. ti. q. ccxvj. D.

Vnus peccat adulator seu alius volens placere hoibz **R**eg^o **F**m **T**ho. vbi **S**i
Velle placere ppter caritatē nutriēā ut eis spūalit q̄s p̄ficere possit laudabile est. **I** Corin. x. **P**oūia oībz plazto. **S**ed ppter manē glam ul̄ ppter hucū l̄ ec̄ in malū ē p̄ctm h̄m i^d p̄s. **D**e^d
dissipavit ossa eoz q̄ hoibz placet. **E**t ad Gal. i. **S**i ad h̄m hoibz placere p̄ h̄u nō effē. **A** Idei sū. cō. co. ti. q. celx. **H**
Vnus daē adulatoibz fit p̄ctm mōr le **R**eg^o **F**m **T**ho. ii. ii. q. xlviij a ec̄ **F**m **W**il. **N**ō n̄ abs appetit mīmī vane glorie h̄ causet. **S**iē **H**erodes delectabat q̄n laudes sibi dabat nō hoim h̄ dei. ul̄ nisi intēbata cupiat illā adulatōz. de q̄ s̄i in Dō. **L**audat p̄ctō in desiderijs aie sue. **E**t Isa. **P**ople me q̄ btūm te dicūt. **H**ec em̄ adulatō crīmē ē a tles largitoēs cōicat eis i cri mīc. **A** **I**8 in sū. cō. li. ii. t. v. q. xxii. **D**
A dulteriū est alieni thori vio lao. xxii. q. v. **N**ō mechabere. **Q**uid facit mulier q̄ s̄ adulterio suscepit filiu; ul̄ supposuit sibi alienū p̄tū. ita q̄ nō est filiū suscep expēsas ab eo q̄ putat eē pat̄. a est cā q̄ illū q̄ effēt aliter heredes ei^d non succedūt **R**eg^o **F**m ray. **M**ulier in p̄ma reuelat sācēti peito ul̄ ep̄o seu vtricq a tūc p̄dicti inqrāt diligēt̄ a caute de aditōibz spuriū ul̄ suppositi a si in uenēnt q̄ sit h̄o spūalisa timens deū tūc corā muliero si videat expedire recepto pri⁹ facio ab ipsa q̄ nō catūmī ose pcedat. ec̄ ab illo q̄ secretū teneat poterūt reuelare sibi a sūlere q̄ ingrediaſ religionē ul̄ trāfferat se ad longinqq̄ ita q̄ nihil p̄cipiat de boīs p̄tatiū p̄tū. **E**t addit h̄ **V**l. q̄ illa mulier p̄t reuelare marito si n̄ timet p̄culū. sicut sūt aliq̄ viti q̄ sustinet sc̄iētos adulteriū vrox. aliq̄ forte q̄ s̄e tuūt. q̄ n̄ p̄nt p̄pos h̄o filios a hmōi. **I**n tali casu tute mulier p̄t reuelare marito. a si acceptet omnino absoluta ē mulier. **A** Risi respectu eoz q̄ nihilomin⁹ remanerēt in dāno sicut possēt eē filij vxi respectu portōis le

Adulteriū.

gitime l̄ etiā q̄cūq̄ alij q̄ ad totā h̄ reditate; q̄n tal̄ filiū cēt ex adulterio seu incestu. q̄ penit̄ excludit a fuce cōfessione. **C** de incestis nup. **A** uten. ex sp̄lexu. a de naturalibz **A** uten. licet ita ut etiā alim̄ta eis negēt ex lib̄tātia p̄ntis. dicta **A** uten. ex sp̄lexu. et ex q̄ fil. fint le. p̄ulnerabilē ad fū. **S**; de eq̄tate canonica alim̄ta c̄edūt ex de eo. q̄ dux. i ma. cū h̄ret a ibi glo. **H** si vo illi spuriū ul̄ supposito nō p̄t reuelari sine p̄iclo. ul̄ etiā si p̄t reue latō; nō vult acq̄esceere cōfatio tunc in iūgaf mulieri q̄ de rebz si q̄s habz l̄ in futuro h̄c p̄tōt si satisfaciat viro iuxta posse dolēs de p̄ctō a ec̄ de eo q̄ nō p̄t plene satisfacere. a tal̄ satisfac tio fiat p̄ aliū secreto a caute nō reue latō iphi viro p̄sonā vxoris a ita erit in bono statu. ar. xxij. q. v. **B** videt. a ex de penit. officiis **H** bōl. **E**t tenet mu tier satisfacere viro ec̄ de sūptis ab isto cōfatio. **D**e h̄reditate at te ne^d h̄editibz vici ab intestato l̄ h̄editibz sc̄ptis l̄ q̄ b̄z vñlēt credit q̄ reliq̄h̄. a si h̄ nescit de paupibz **J**ec dicit **I**mo. q̄ si mulier nō h̄ret q̄s restituata h̄. p̄batōes p̄ q̄s dicti successōes reuelaref a dā. no q̄s h̄nt d̄z eas adducēt n̄ ḡue mātū cēt p̄uetūt tūc n̄ d̄; facē. q̄ min⁹ matū est dānū rex q̄ p̄iclin a iānū a corpū. **S**i n̄ h̄. p̄batōes sileat. ii. q. vii. pleriq̄ **H**ec ray. bōl. a **I**mo. **A** **I**de in sū. cō. li. ii. t. v. q. xxii. **B**
S; nūqd dāns filiū tenet credē mulieri **R**eg^o **F**m **W**il. **N**ō tene^d credē mulieri soli. q̄ poss̄ eē mulieb̄ fallacia a si sana oscia n̄ credit excusatē tā s̄ p̄cept. q̄ de p̄cipēdis **S**i vo honestas fele a alio cōstātiae faciūt eidē te h̄ p̄babile opiniōz sū oscia; a vult tutio rēviā eligē n̄ vltēt p̄cipiat. de p̄ceptis at a sūptis q̄ diu bonā fidē h̄uit. ray. dat cōfiliū ut r̄stituat l̄ p̄tōt **S**; tā tal̄ ut dīc n̄ est cogēd̄ q̄ possessor cāt bone fidei. **C**. **S** reivēdi. c̄tū bōl. q̄p̄ **V**l. a **W**il. dīc q̄ tene^d s̄ sūptis q̄ dāni fuit bone fidei. **A** **I**de in sū. cō. dā. q̄ p̄xii vbi s̄i **F**m bōl. q̄ mutier tene^d

restituere ista sumpta p filii puta
tiui. **H**.

Sed nunq̄d possit mulier filios de adulterio suscep̄t̄ sibi heredes insti-
tuere. **R**. Certe si q̄ qlibz p̄t̄ sibi he-
redē instituere cū cui nō p̄hibet reser-
uata sp̄ legitima p̄t̄ liberis suis. De
q̄ vido infra. Legitima p̄ totū. **A**. In-
tellige hoc nō suetudo regiōis repug-
net h; Alb. a in sū. cō. li. ii. ti. v. xxvij
Pat̄ at nō p̄t̄ b̄ filios institue. vt. s̄.
E. i. additōe. j. **B**.

Vir habēs legitimos filios siviuē
te vrore aliā ducat sāctē impedimē-
tū. **A**. Si em̄ iustā h̄et ignoratiōē cā;
legitima foret ples. ex. q̄ si. fint le-
penul. **B**. a ex ea filios habeat. nun-
q̄d tales filii adulterini possint succe-
dere p̄t̄. an vero teneat restituē filiis
primi matrimonij. **R**. Em̄ v̄l. Resti-
tuē teneat totā hereditatē filiis primi
matrimonij cū fructibz mala fide c̄sūp-
tis q̄tūcūq̄ oporeat eos egere vel
mēdicare. **A**. De l. s̄. Absolutio. iiiij.
ad fine. **B**. Risi bona fide cōpleta sit
legitia p̄scriptō maxime si etiā p̄t̄ cō-
pleta legitimā p̄scriptō; retinēt̄ bo-
nā fide. tūc em̄ nō tenet. **A**. Idem in
sū. cō. co. ti. q. xxv. **B**. De accusatōe
adulteria quō adulterā possit dimit-
ti habes. **T**ātimonij. viii. per totū.
Quō etiā adulteriū impeditat mā-
monij habes. **T**āimpedimentū. viii. **G**.
n. Et vt̄ liceat vrore adulterā occi-
dere ibidem. **F**ult.

Huoecat̄ cē nō p̄t̄ p̄mo exp̄s-
sephibet. Primo q̄dē si sit he-
retic̄ vel excommunicatus vel paga-
nū. iiiij. q̄. i. c. j. a. ex. 8. hereti. excommu-
nicamus. j. a. de pe. dis. j. nemore in
foco. **V**bi etiā habes q̄ peccat index
et puniri debz q̄ scient admittit tales
Itē si sit mōch̄ vel religiosus. Tales
em̄ peccat aduocādo mīsi p̄ mōsterio
8 mādato p̄lati. xvij. q. j. Mōchi. ex-
de post. ex pte. **I**tē phibet si sit cleri-
cus in sacra ordīnibz oſtitut̄ vel etiā
in minoribz dū tñ sit beneficiat̄. Ta-
libz em̄ phibita est aduocatio coria;

iudice seculari nisi in p̄pria causa vel
p̄ eccia sua. vel p̄ cūctis aut misera-
bilibz p̄sonis. ex. de postu. clerici. et. e-
cū sacerdotis. **S**ed an corā iudice eccia
stico possint. **S**at̄ videt q̄ sic. ar. in di-
cto. c. clerid. Excep̄t̄ ep̄is a ec̄ sacer-
dotibz qlibz videt simp̄t̄ m̄fdicā n̄ ut
dictum est in cā p̄pria v̄l ecclesie. v̄l
p̄ cūctis a miséabilibz p̄sonis. viij
q. v. **D**emiq̄. lxxxvij. dist. platū. et
exp̄ssus in illa decre. cū sacerdotis. **E**t
intellige dūmō in p̄dict̄ casibz dīmū
officiū nō impediāt̄. ar. dist. rcj. cle-
ric̄. **E**t nota q̄ q̄uic̄ est beneficiat̄
in aliq̄ eccia p̄stat p̄ extraneis pro-
cīmū aduocōis v̄l p̄curatōis 3 cā de-
bet illo bñficio expotiai. vt in p̄dcō.
c. cū sacerdotis. **A**. Hoc. c. loq̄t̄ de de-
rīco. **S**; **R** in Imo. ibi. **I**8 est etiā si sit
laic̄ in eccia bñficiat̄. vt bñficio illo
priueit. vt in sū. cō. li. ii. ti. v. q. dvij
B. Itē nō debz q̄s cē iudicxv v̄l assessor
in cā illa i q̄ vult cē aduocat̄ q̄ duo
officia in eadē cā phibē exerce. iiiij. q̄.
iiiij. c. j. a. ii. **S**ūt a alie p̄sonē ab ad-
uocatōe phibite vt furd̄. **A**. s. q̄ pes-
nit̄ mil audit. ff. de postu. l. ii. **B**. mu-
t̄. ccc. **A**. vt̄ v̄oq̄ oclō p̄uat̄ dicta.
l. j. **B**. furiosus. impubes v̄sq̄ ad de-
cīmū septimū annū. senatu mot̄. **A**.
De remoto a senatu nulla videt fieri
mētio. nec in allegatōe infra posita-
nēc in dicta. l. j. v̄bi p̄dicta originales
ponūt̄. nec in sū. cō. in dicta. q. dvij.
v̄bi eadē notaf̄. **B**. seru. femina. et
vir passus muliebria. s. altra naturā
A. Risi violet̄ fuiſh passus dicta. l. j.
B. Itē dānat̄ capitati crīmīe l. calū
ma publici iudicij. Itē q̄ op̄as suas
lōuit̄ vt impugnat̄ in arena cū bestia
h̄oia in. q. v̄j. **C**tria. **B**.
Vtr̄ cleric̄ bñficiat̄ in diūs ecclē-
sīs possit p̄statre p̄cīmū v̄m 3 alia
R. Em̄ **B**er. **R**ō videt q̄ possit. **S**i tñ
cēt̄ p̄lat̄ in vna eccia tūc vōe p̄platōis
p̄t̄. **E**t idē dīc̄ Imo. **A**. s. in. c. fi. ex. 8
postu. v̄bi p̄dicta dīc̄ **B**er. **S**; **I**mō.
in l̄ discropat a **B**er. q̄ tenet q̄ clerī
c̄ ed n̄ p̄lat̄ possit aduocād̄ 3 alia q̄
b. iiij.

ecclēsia nō p̄puta² inter extraneos su
per verbō dices. Sec⁹ si p̄ atia ecclā vbi
simile bñficiū habuit. **D**icōs q̄ si
nēcario officio fugat p̄t ad fīlitudi-
nē tutorē. ff. de postu. l. puto. a. l. vi.
A. Nō dicit ad fīlitudinē sed dicit tu
tor u. p̄lat⁹ ecclē exemplādō officiū;
nēcariū. Et idē videt facere in eo qđ se
qđ. **D**icō ap̄ p̄ori ecclā p̄t agere ē se
cūdā ar. ex. de iuris iurā. tuā a c. intel
lecto. **A** Predicta etiā notā fīlū sumi-
con. li. ii. ti. v. q. clxix. **D**.

Tu iudex teneat dare aduocatū
Bz. Teneat qñ q̄ ut eis q̄ hīc non p̄nt
pter pauprātē u. ppter potētiā ad
uerse p̄tis ff. de officio p̄co. l. nec qđ
q̄. **E**st. Et qđ si iudex bñ alicui aduo-
cato p̄cipiata ille sine cā deneget p̄t
p̄ iudicē; p̄petuo remoueri ab officio
aduocatōis. C. eo. p̄uidēdū. **A** Que ē
in c. de postulādō. **D**ebz igif obedire
si tñ p̄petē salariū oſtitua; de q̄ vide
T. C. iii. a. vii. **A** Ide in sū. cō. li. ii. ti.
v. q. clx. Sed q̄ ad salariū addi²sm
hosti. q̄ si indigēs aduōtō fit paup
aduocat⁹ gratis aduocet a a deo ex
pectet remuneratōem. **D**.

Aduocat⁹ q̄ scient defendit cā; in
iusta; absq̄ dubio grauit peccat ut
dicit Tho. ii. ii. q. lxxi. q̄ illicitū est co
opari alicui ad malū faēdū hue co
fūlēdo sū adiūtādo sū q̄lētūq̄ oſetiō.
Ro. i. digni sūt morte nō soluz; q̄ faci
unt r̄q̄. Teneat etiā ad restitutō; eō dā
mi qđ oſtra iusta; p̄ ei⁹ auxiliū alte
ra ps̄ incurrit. Si at ignorat̄ iusta
cām defendat excusaf̄ sm modū q̄ ig
norat̄ia excusare p̄t. Si in prin⁹ credit
cām iusta cē a imp̄cessu app̄areat nō
iusta nō d; cā p̄dere; ut sc; alterā p̄
tē iuuet & secreta hue cāe alteri p̄t re
uelet. d; etiā cām deserere u. eū cuius
cām agit ad cedēdū inducere hue ad
oponēdū fine adūsarū dāno. Hec oia
Tho. A. Ide in sū. cō. eo. ti. q. clxxi. **D**
Porro in cā q̄diu dubia est bene p̄t
aduocat⁹ patrocinari. sm. **W**.

Quis ē debit⁹ mod⁹ aduocādi. **B**
sm ray. ut nō p̄ducat falsa instrum̄

ta neq̄ falsos testes seu corruptos n;
mētia& neq̄ inducat falsas leges aut
q̄scūq̄ p̄batō es. neq̄ q̄rat ingrauas
mē altea⁹ p̄tis dilatōes nō nēcarias
Ite; q̄ fideit q̄tu⁹ iusta p̄mittit.
cām foueat nihil de c̄figētibz omittē
do. iii. q. vii. **F**si q̄s auten. a. ar. ex. de
testibz. intimauit. q̄ de iudi. l. p̄erā
dū. q̄ illo p̄culdubio. iii. q. iii. c. i. et
ii. **I**te nō p̄cāt u. wāferādo. q̄ p̄pt
bñ ipedif p̄cessus. v. q. iii. m. loco. iii.
q. vii. **S**i q̄s adeo. **A** Fest a ibi 8r. si
q̄s adeo p̄caꝝ fuerit. ut nō vōe h̄p̄bē
putet ee certādū opinōnis sue detri
mētū patief. **H**ic dicit Tho. ii. ii. q.
lxxi. q̄ aduocato ūfēdēt cām iusta
tiātū est prudēt occultare ea q̄bz ipē
diri p̄s̄ p̄cessus eius. Non aut̄ licet
cīti aliq̄ falsitatē.

Vtu aduocat⁹ possit petē salariū.
Bz. sm ray. Dōt modeātū. siue ab ini
cio faciēs pactū siue postea finita cā.
Et attēdī d; moderamē salariū sm q̄n
titatē cāe labōe aduōtōis a cōfuctu
dinē regiōis a ūcia; a honestatē aduō
tōis. iii. q. vii. **F**ap̄ 8 vrbē a. ar. vii. q.
ii. vulterane. a. c. cōfessō ex de p̄bē. de
multa v̄ circa ūlimes r̄d. di. lxxi. mi
ramur Cō. Tho. ii. ii. q. lxxi. Sed caue
at aduocat⁹ ne petat salariū cū graz
ui dāno litigatōis. iii. q. vii. **F**arce
Ite q̄ cām incepta nō finita faciat pa
ctū cū litigatore quē in p̄priā recepit
fidei; q̄ p̄s̄ cē occasio magm mati
iii. q. vii. **F**riētēra nō licet. **N**ā q̄n
videret cām in ūcilo cogēret clienti
cū ūcile pactū dare salariū ad his
bitū. **I**te nū q̄ licet aduocato paciā
de certa p̄to litis. puta de decima & cē
tesima. C. de postu. si q̄s aduocatorū
q̄ si nullū pactū cū fuit de ūsalario p̄t
aduocat⁹ iploacē auxiliū iudic. p̄ cō
petēti ūsalario. ff. ūva. a. ex. or. cōg. l.
i. q̄ in ūnerariis. **A**. Adūtēndū q̄ ad
uocato circa salariū nō licet excedere
oſtitutā ūmmā sc; contū aureos sm
leges ff. ūva. a. ex. or. cōg. l. i. **F**si cui
s; sm Greg. dea. li. xp. ut in sū. cō.
ii. ii. ti. v. q. clxiiij. vbi etiā ūp̄dcā

omia de salario. **Fm Ray.** a ei⁹ glo. a
Host. ponū. **S**; ita iſtitutio Grego-
rii hodie videſ ſblata p ptheriu ſex-
ti. vbi tollū ſc̄ oēs priores cōſtitutioes
poſtea nō confir. ate. **D**.

Vtp aduoceat tenet grātis p ſta-
re patro amī in cā paupum **R**. **Fm**
Tho. ii. ii. q. lxxi. **H**ic id est dīcendū
q̄ de alijs opibz mificordie **S**. **R**ul
l̄em; ſufficiat omibz indigētibz opem
mifericordie impēdere. a iō ſicut **Au**
g⁹. dīc. i. de doctri. xp̄iana. **C**ū omi-
bz pdeſſe nō poſſis bñs potiſime cō-
ſulenđū eſt q̄ p locorū vlt̄pmvel q̄rū
libet reū optumitatibz cōſtricti tibi
q̄ ſi qdā ſorte iungū ſi ēt p locorū
optumitatibz q̄ nō tenet homo p mū
dū q̄rere indigētes q̄bz ſbuemiat ſed
ſufficiat q̄ eis q̄ ſibi occurruunt miferi-
cordie op̄ impēdat. **A**ddit āta tem-
porū q̄ nō tenet homo future nēcitat̄i
alteri⁹ puidore ſ sufficiat ſi in p̄nti ne-
ceſſitate ei ſbuemiat. **S**ubdit āt vel q̄
rūtibz rēp q̄ ſi ſibi ſiunctis quacūqz
nēcitatē maxime debz curā impēdere.
Quibz tñ ſcorrētibz r̄ ſtat vtp aliq̄s
tātā nēcitatē patiak q̄ nō in pmp̄tu
appaēat quo poſſit aliter ei ſbuemire
a m tali caſu tenet ei op̄ mifericordie
impēdere. **S**i aut̄ appareat quo ei
aliter ſbuemē poſſit v̄l p ſerel p ali-
am pſonā magis ſiunctā vel maiore
faſultatē hñtē non tenet ex nēcitatē
indigēti ſbuemire ita q̄ nō faciendo
peccet q̄ uis ſi ſbuenerit in tali nēci-
tate laudabiliſ ſaciat. **V**n aduoceat n̄
tenet ſp cā paupum procamū p ſta-
re ſed ſoli ſcorrētibz cōditibz p di-
ctis. **A**. **I**de i ſu. co. li. ii. ti. v. q. dxx-
iiii. **E**t intellige p̄dicta cū hoc q̄ ſi
poſſit paupi p aliu ſbuemirū. tñ ſi
ei nō ſbuemirū nullū ſbuemire poſſes
excusareſ. **I**xxxvij. di. pasce. **S**o nulla
ten⁹ debet aduoceat q̄ p̄t p̄mittē iu-
ſiciā paupū depire **Fm Ray.** q̄ dīc
q̄ aduoceat p miferabilitibz pſomis
q̄ ppter defectū aduoceati quē nō poſſe-
ſit ſduere amittū cā ſgraūatur
miuſte. tenet aduoceare a de ſua ſcia

elemofinā dare. **xj. q. iii. paup** **Con-**
vil. a Host. vt in dicta. q. dxxiiij. **D**

In qbz caſibz a de qbz aduoceatus
teneat ad reſtitutionē. **R**e. **Fm Ray.**
primo q̄ ſim q̄ illi ſtra q̄ ſ aduo-
cebat ppter ipſi patrocamū miuſte ami-
ſerit ſeu dāmificati fuerūt. **V**n ſi per
cauillationē ſua; abſtulit adūſario
bonā cā; vel etiā ſi ipſi grauauit pe-
tēdo dilationē ſupfluam vel allegādo
falsi a ſtra ſciā ſu; vel faciēdo cauila-
tionā poſitō; vel instruēdo falsi teſtē
aut instruēdo clienticulū ſnegādo ve-
ritatē. a ſtibz tenet adūſario ad in-
toreſſe. **I**te tenet illis qbz p ſtitit auxi-
liū ppter ſuā inſeritātē vel negli-
gētā ſuā impudētia; amiferūt. **E**t h̄
qñ iactabat ſe ſcientē a nō erat vt di-
cat. **Bil.** **A** Ide in ſu. co. eo. ti. q. dxxv
Vbi etiā; **S**; **Fm Ray.** q̄ ſit tenet ſi
extorſit ſalarīū vñ ſi debuit extorq̄re
vel ſi vlt̄a q̄ debuit h̄ze extorſit. **D**.

Fſimitas **Fm Ray.** e p̄ximitas p
ſonaꝝ ex carnali copula pueri-
ens om̄i carēs pentela. de h̄ plene di-
ceſ. **I**nter impēdimēta matrimonij
impēdimētū. **viii.**

Hebimia. De auro a argēto al-
hebimico vtp poſſit v̄di v̄l emi-
vite inſta. emptio. **v.**

Hlea. de om̄i ludo aleo v̄de inſta.
Lud9 aleo. p totum.

Alienatō ſe ecā immobil nō
valet niſi in certis caſibus et
debita forma ſeruata. Primo
quide; ppter 8bitū vigens. **x. q. ii. q.**
hoc iuſ. **A.** Quando aliu ſolū nō
poſt vt ibi. **D.** **I**te ppter redēptō; cap-
tiuor. **I**te; ppter paupes paſcēdos
tēpe famis. **vij. q. ii. aurū. a. c. gla.**

Item ppter ecāam edificandam aut
pter amitterū ampliandū. **I**te; vt
emaf aliquid magis vtile. **H**ec p̄nt
haberi. **vij. q. ii. fine exceptōne.**

Forma alienādi variak ſm varie-
tatem ecāaz. ſ. epatiū. monasterior̄
a prochiatū. **C**olligūt tñ om̄s for-
b. **vij.**

me in dicto e-hoc ius et c. si q̄s ep̄us
a-xii. q̄-ii. placuit. **A**d ea in e-alie
natōes a-e-abbatibz a-e-fine excep
tōe. **S**ed ea v̄l-spectat dīcēs sic.
Ep̄s res ad mēsā suā p̄tinētes ul̄res
cathedralis eccl̄e n̄ p̄t alienaē fine cō
fēsu capitelli a si ros sit modicaa nēci
tas maḡ n̄ ē nēcari cōfēsu capituli
xii. q̄-ii. trulas. **N**e abbas res mōste
rī fī cōfēsu ep̄ia cōuēt̄fūi. **N**e p̄sbi
pro chialfī cōfēsu ep̄i fī m̄ q̄dīcē
ca-sup̄i allegata. **H**oc de rebz imo
bilibz. **S**ec̄dē mobilitibz in q̄p̄ aliena
tōe hmōi solēntas nō req̄if. **A**dē
in sū-cō-h-i-ta-xiiii. q̄-xvii. **I**ta tñ
q̄ null⁹ p̄lat⁹ religiosus p̄t v̄dēre red
dit⁹ seu cōcedere aticui ad v̄titā ul̄ ad
certū tps̄. misi nēcitas ul̄ v̄titā lo
ci exposata de o-sensu uuent⁹. l̄ si cō
uentu nō habeat de o-sensu p̄lati fūi
ut in de-mōst̄eion⁹ de re-eccle-nō atic⁹.
Aibi tñ declarādo s̄bdi⁹ rex premis
sa ad locatōes. ul̄ etiā reddituu; aut
fructuū v̄ditōes ad tēp̄ modicū fac
endas dedaram⁹ nō extendi. **D**

Alienatōes rex eccl̄a facte a scis
maticis l̄ intrufis nō valēt. ex de scis
ma-e-i-xii. q̄-ii. alienatōes a tenēre re
stituere loca a res a fruct⁹ p̄ceptos a
q̄ p̄cipi potuissēt̄-sc̄; a iusto possessoē
ut in e-grauis. allegato. **S**icut et
q̄libz rapt̄or ex de resti-spo. ḡuis. Et
q̄ initif̄ talibz alienatōibz excōicat⁹
est ut. excōicatio-i. q̄-ii. in si.

Si possessoē data fuit eccl̄e ea obiōe
ne alienat̄-an aliq̄ casu alienari pos
sit vide. **S**editio. q̄-ii. Alienaro q̄dā
fua nō p̄nt̄. ludus aleē. q̄-v.

Altare nō d̄z eō lignēu ul̄ tors
rou⁹ sed lapidēu de se-di-i. **A**ltaria. **I**dē Tho.-m.-iii.-di.-xiij.
q̄ si ad celebiādū missā nō h̄ea² alta
re o-sectatū saltē h̄ea² p̄uula tabula la
pida o-sectata q̄ s̄i altaē viaticū in q̄
o-codif̄ ep̄is a eoz sup̄ioribz in itinere
celebiare a celebrati facere v̄biciq̄.
ex de priu⁹-q̄m ti.-vi. **I**dē o-codif̄ p̄di
catoribz a minoribz. fine tñ p̄iudicō
prochialf̄ eccl̄e ex de priu⁹-j. i b̄hs. **D**e

o-sectatione altaris habetur inſta. **Cō**
ſectatio. iii.

Plicitū est p̄sbit̄is instituō altaria
in eccl̄a nō o-sectata. h̄ in o-sectata nō
licet misi de l̄mā ep̄i ar-di-lxiiij. q̄uis
a de se-di-i. Null⁹ p̄sbit̄is Eōdē mō
fine o-sensu ep̄i nō sūt altaria deſtruē
da ar-de se-di-j-e-eccēa e-placu. **A**
Idē in sū-cō-h-i-ti-xiiii. q̄-cxlvij.
In p̄dictis turibz nō videt̄ p̄bar q̄
p̄sbit̄ possit erigere altaria in eccl̄a
nō o-sectata. misi a contrario sensu ih̄s⁹
ea. Null⁹ p̄sbit̄is. **E**t tenet glo-in di
cto e-quis. **D**Qui altari ſervit de al
tariviuere d̄. xii. q̄-j. Ex b̄hs

Hambito qd̄ est. **R**egim Tho.-ii
q̄-cxix. Ambito est inor
dinat⁹ appetit⁹ bonoris q̄ p̄t
eē inordinat⁹ triple. **P**uomō p̄ hoc q̄
aliquis appetat testimoniū de excellē
tia quā nō habz. q̄d̄ est appetere ho
norē ſup̄ia ſuā p̄portōem. **S**cđ mō p̄
hoc q̄ honore ſibi cupit non referēdo
in deū Tercio mō p̄ hoc q̄ appetit⁹ ei⁹
in honore ipso q̄ſc̄it nō referē ſono
re ad v̄tilitatē alio. **P**ropter q̄d̄ ſibi
t̄o p̄t̄ p̄t̄. **A**diē in sū-con-h-i-ti
xiiii. q̄-cxlvij. **D**

Hangaria pangaia. **H**ec duo
ſūt qd̄; ſeruitutes impēſe p̄
extortionē ſup̄ioris. **E**t ē anga
ria ſuit⁹ p̄sonaz. **P**angaria w̄ ſui
t⁹ p̄sonarū a rex videt; quā ſacit q̄s
p̄prio ſuptu ut dicit rap. **A**lbericus
dicit q̄ angaria eſt ſuit⁹ p̄sonarū et
reiū aī q̄s facit p̄prio ſuptu ſuā ray.
Goff. a Hosti. **I**dē glo-in ca-nō mi
n⁹ de immu. ecce St. q̄ angarie dicū
p̄sonalia obſeq̄a. p̄prio ſuptibz p̄ſti
ta. **P**āgaria v̄b̄i p̄sona ſeruit ſuptibz
alienis. **S**; de h̄ nō ē multū curādū. **D**

Hpellatio. **V**tu ticeat p̄ appel
lationē iudicū dedinare. vide
ā. **A**ccusat⁹. q̄-ii. **P**appella
tionē ſinā excōicatōis lata nō valet.
Et si appellās nō p̄ſeq̄f̄. non p̄t̄ hoc
ſinā ſualeſcit. Tamē excōicat⁹ nōia
tim ſi inſta tps̄ ſtatutū appellationē
nō p̄ſequaf̄. ut debz-lapſo tpe debz de

Anglia.
Appellatio. Apostasia

nūciai-extē de sen. exco. licet. li. vi. A
Ibi dicit Excoicatus noiatū vel spēd
aliter et expresse q̄ p̄ appellatōem le
gitimā excoicatōmis s̄niam assentit in
se latā. si appellatōem candē infra tō
p̄ ad ipsā p̄seqndā ab homine uſ a
ture statutū nō fuerit ut debuit p̄secu
tō lapsō eodē tempe excoicatus pub
lice denunciari debebit. D

Apostasia primo in ḡnali qd
est Bz̄ fm Ray. Goff. a Ho
stien. Et temerari a statu fi
dei et obedientie uſ religiōis recessus
Et dicit q̄si apostatio. retro grada
statio. A Idem in fū. cō. li. i. ti. viii. q. i.
D. Triplex est apostasia sc; p̄ficio q̄
vitel; recedit q̄s a fide. ut Julian⁹ a
postata De hac habe⁹. ii. q. vii. nō p̄t
Itz; inobedientie q̄ sc; q̄s trāsgredit
sp̄otanea voluntate p̄ceptū ut Adā et
Eua Gen. iii. Sist a q̄ sacris canoni
bus obediēt atēnit. De hac. iii. q. iii
alieni extē de ma. a obe. si quis Itz;
irregularitatē. Et hec est dupler. Una
q̄ q̄s recedit a statu clericat⁹. Altera
q̄ q̄s recedit a statu assūpto religio
nis. xlviij. di. q̄tūlibet. xvi. q. i. Legi
A. Idem in sum. cō. eo. titu. q. ii. D

Apostasia ii. sc; a fide sc̄endū
q̄ cū apostata a fide sit hereti
cus q̄ infidelis ipso iure exco
eat⁹ est eſ de here. ad abolēdā. Itē res
tatiū cōfiscant a ipsi amittūt factōe;
testamēti nec ec̄ pacta p̄mā in statu;
pristinū redēt. C. eo. l. ii. a. iii. A Me
li⁹ B. pbaf eo. ti. Gazaros. q̄ est cōsti
tutio Fredeici. Et hodie fit ista cōfisca
tio ipso iure. eſ de here. cū fm li. vi. D
Et debēt recipi sicut heretic⁹ De qbz. T
Heretic⁹. i. q. xiii. q̄ incipit Qualit
heretic⁹ id. Itē sūt infames a repellū
tur a dignitatib⁹ a aliis multis eſ de
iure iurā. q̄tā. vi. q. i. Infames. 8 cō
se. di. iii. celebriatē. A Als incipit
Die dīmīa. Et idem 8r in sum. cō. eo. t.
q. iii. a. q. iii. fm Ray. D
Ord de hīs q̄ licet interi⁹ sunt fide
les tñ p̄t timorē faciūt exti⁹ atique
adū infidelitatis puta reuerētā ydo

multiplex. Xij.

lis Bz̄ fm Raym. Tales lic; nō sūnt
apostate nec heretici mōrē peccat q̄n
tuscūq̄ fuerit met⁹ q̄ fm Aug. Jan
et i⁹ moī fame q̄ vesci idolatric⁹. xxxij
q. iiiij. siē sancti Cō. tho. ii. n. q. xxvij
A. Idem in sum. cō. eo. titu. q. v. D
Vtrū licet xp̄iano in aliq̄ casu fu
mē habitū infidelū Bz̄ fm Wil. Pos
set hoc fieri ex rōnabili cā hē a btūs
Sebastian⁹ sub clamore militari xp̄i
militiā gerebat abscondita; b intelligē
dū est fm eundē Wil. misi es̄ insti
tutū aliq̄s dēminutū signū ad cog
noscēdū p̄fessores alic⁹ p̄dolatrie. tūc
enī nō licet. A Idem in sum. cō. eo.
titu. questione. vi. D

Apostasia tercio scilicet inobe
dientie. Apostasia inobedien
tie est quādō quis obediēt cō
temnit p̄cepto dei sive canonum si
ue p̄latorum. a talis infamis effi
citur a repellē a testimonio et debet
excommunicari. iii. questi. iiiij. si quis
a suo. xj. questi. iiij. si autem nobis. a
si p̄stitutūt in contumacia debet cresce
re et pena eſ ut hīt non contes. quo
mām frequenter A Idem in sum. cō.
eo. titu. questi. iiij. fm Raym. D Si
autē redierit a si non fuerit excommunicatus
recipi ad penitentiā. si fue
rit excommunicatus recipi cum satis
factione quam excommunicati tenen
facere iniuriam passis. ut dicit supē
Absolutio. iiiij. q. iiij. A Idem in sum.
cō. eo. titu. questione. iiij. D

Apostasia quarto sc; ab ordi
ne clericatus. Talis apostata
fit multipliciter. Primo scilicet
dimittendo tonfurā coronam vel
habitū clericale. xx. q. iiiij. ca⁹ p⁹ a. z⁹
a eſ eo. 8 ca⁹ p⁹ a. z⁹. Itē acipiēdo vpo
rē eſ de de. iiii. ex pte. Itē cōuertēdo
se ad negotia secularia eſ de vi. a ho
de. ex litteris a de sen. exco. in audiē
tia a ca⁹ ppendim⁹. a tal si est in sa
cris. intērū ab accusatione et testimo
nio tanq̄ infamis repellē. ii. q. vii.
alieni. iiij. q. iiiij. beat⁹. Item intērū ad
dignitatem uſ ordinem p̄mouei nō

potest. xvij. q. i. legi. l. di. c. vi. Item si admomit⁹ se nō correxerit est depo nend⁹. xxij. q. iiiij. sine. a. c. p̄cipim⁹. Ite. int̄ eaē p̄ulegio clericah ita q̄ verberās eū nō incidit in canone; Hoc tū intelligas si p̄t trinā admo nitionē ep̄i nō se correxerit vel sedit⁹ mib⁹ v̄l enormitatib⁹ se immisceat ex. eo. c. j. e. p̄. de sen. exco. cū nō ab ho mie. A. De trina momōne non s̄i in hijs. c. sed de sen. exco. in audience. Et p̄dicta etiā notan⁹ in sum. cō. eo ti. q. ii. et. iiiij. D.

Qui primā tñ tōsurā accepit vtq̄ possit ea deserere. Bz. Lic; p̄ atiq̄ ati q̄ iuā videa⁹ phibit⁹: tñ hodie deserē pt tā de fluctubine q̄ de iure. ex. 8 co ha. de. a. mu. c. vi. A. Ibi de b̄ mil s̄i h̄vult allegare. c. vñ de cle. cō. li. vi. Et p̄dictis cō. Alb. Sed de b̄ olim fuerūt opiniones. vt in sū. cō. li. j. tvij. q. vñ. Dīmittēdo tñ tōsurā optet eū eccl̄iasticā relinqre beneficū ex de coha. de. et mu. c. Iohes. v̄l cleri calē deferre tōsurā vt ibi. D.

Cleic⁹ in minorib⁹ pdit p̄ulegiū clericale si t̄fisiuit ad actū prorsus or dīi cōtratiū puta fact⁹ est bigam⁹ v̄l miles. aut exercuit seuā puta res cept ministeriū ocatōdi. mutilādi. aut aduocādi in causis criminalib⁹. distin. lxxvij. Quisquis. A. Imo in. c. j. ex. de apost. dīat q̄ licet clericus fecerit se militē dūmō nō exerceat seuā: p̄t viuē clericale a p̄ulegiis clericalib⁹ gaudere cu; hic act⁹ nō fit penit⁹ strati⁹ ordini. sicut ducē virgi nē. xxij. di. seriat⁹. Et ex dicto Imo pat; q̄ nō sufficit accipe officiu; seuā exercebi nisi illud executōi mādetur. Nec etiā seuā exercere p̄ se priuat p̄ uilegio clericali. nisi hoc fiat ex officio. puta iudicis v̄l executoris v̄l similis fm glo. Rāp. vt i sū. cō. dicta. q. vñ ad fi. Et ratio p̄t eē q̄ licet clericus 8 tinqt seuā exerceō. tñ ex hoc regulat ter nō subnīc⁹ curie seculari. ex. de cle. cō. i. ca. v̄mico. li. vi. D. Ite; pdit si nullo mō vult viuē clericale. q̄d p̄ fa

p̄t patē. P̄t oī sic atrabit sic ouem̄t a sic ouēt sic laic⁹. vadit in exercitū talliaſ a sustinet alia onera layca ſta. Scđ si tercio admomit⁹ nolit ad clericatū redire. Tercō si ouēt⁹ corā eccl̄iasticō iudice exipit & foro felat̄ v̄l alit̄ in iure ſt̄fet̄ q̄ nō vult clericat̄ riuē. Si v̄l atraxit cū vñica a virgine. nō omnīo pdit p̄ulegium. Vide. deric⁹. n. q̄. iij. et se. A. Ad p̄dicta facit q̄d notat. Imo. in dicto. c. j. ex. eo. Qd. a ponit̄ in sū. cō. dicta. q. vñ. a. q. vñ. ponit̄ oīa p̄dicta. P.

Cū clericō q̄ existēt in sacris de facto duxit x̄osē ſi ad clericatū redeat p̄t ep̄s disp̄ſeſare. extra q̄ cle. v̄l. v̄. c. j. a. n. A. Ita disp̄ſeſatio ēvt v̄t v̄t̄ or dīne p̄u9rīte ſuſcepto a eē aſcedat ad ſupiores vt p̄ in dictis capitul̄. Et nō fit miſi cū bene atrato dicto. c. j. Cū eo vero de cōpmā dubitaf ep̄s nō p̄t disp̄ſeſad miſi v̄t v̄ta⁹ minorib⁹ ordini b̄. Nō āt maioriib⁹ miſi trāſerit ad re ligionē dicto. c. n. a ibi glo. D.

Apostasia q̄nto. ſ. a religiōe. Et hmōi apostasia fit p̄ te meāriā habit⁹ dimiſſiōne cū aſſiptione ſecularis vite. Nō tñ deb̄z iudicai apostata ſue ſu gitius⁹ etiā ſi diu aut ad longin⁹ va gef. miſi poſtq̄ ſic viuit q̄ aim rebeū di ſe depofuſſe oīdit. ff. de re. mi. de ſertorē. Semansor. Tñ p̄ ſolā teme ratiā dimiſſiōne habit⁹ excoicat⁹. eē. ne cle. v̄l. mo. vt p̄ciuosa. li. vi. Qd. ſi redierit recipiet̄ in mōſteriū ſ; q̄ in regula ſt̄ineſ. Hoc dico ſi mō ſteriū regulariſ viuat. aliter in distri ctī mōſteriū cū vſuſtuctu rey q̄ ſe ob tuleat p̄ ſori mōſterio q̄ ſe poſtea ad p̄mō ſteriū redibūt. xxxvij. q. i. ſi q̄ mōcharū et. c. ſi q̄ ſe rapuerit. xvij. q. vñ. de laphis. xvij. q. i. c. j. Alij dīat q̄ ſe ſimplē euit ſecidi mōſteriū. A. P̄mā ten. Rāp. a. Hōſti. in ſū. cō. li. j. ti. vñ. q. iij. vbi eē p̄dicta ponit̄ de ſeceptō e redeut̄. Et p̄ia opimio ſat̄ v̄def. pbari in dicto. c. de laphis. D. q̄ ſi nullum monaſteriū vult euz.

Aq bñdca Arbiter Archibp.

recepit die ut. Religio. i. q. ix. A. s. q
inapit. Quid oculendu. Et videt. q.
septim. f. m. c. i. o. putat. d. B.

Cuius sunt bona q monachus apostata acquisuit. B. Si abbas non habuit eum recipere neglexerit eum reuocare a sic decessit denegabif monasterio bonorum repetitio ex q maliciose denegauit aliam. ex de infra. a. lau. c. j. lxx vii. di. c. vlt. Et ptinebuit bona sua ad secundum modicium si ingredia factum ad episcopum. Et hoc intelligendum si couentus totus deliquerit in B. Alii delictum persone non debet redonda ad vanum ecclae. p. vii. q. vii. si episcopus ei non renunt eum recipere tunc quodquid acquisuit suo monasterio acquisuit sicut seruus domini suo. p. viii. q. ii. abbates. f. de acqui. re. do. eti. a. e. e. casu vide. Religio. i. q. viii. A. scilicet q in apit. quid debet. Et idem ponit in sum. con. li. i. vii. q. xv. a. xvi. B.

Monachus fugitiu si non vult redire vel habitum resumere debet capi a subiecto custodia carcerari. ex de apostola a nobis. A. Idem in sum. con. co. ti. q. xvii. f. m. Goff. a. Host. B.

Hoc quia benedicta Virtus sit sacramentum. B. f. m. I. x. m. iii. di. ii. P. o. S. est quod sacrale a quodam disposuit ad sacramentum. P. o. em. ordinatus directe ad remedium presertim sed ad remouendum prohibebat. Vnde datur contra demonum neque asa reuelatio et contra omne quod impediatur etiam effectum sacramentorum. Et ut dicunt patres. et alii. Remissio rematu. quod fit per aspergitionem aqua benedictione non fit per modum meriti. Vnde ut dicunt est non est sacramentum. A. Ideo in sum. con. li. iii. ti. xxviii. q. ii. B.

Quid cum aqua benedicta apponitur non benedicatur. B. f. m. I. x. m. iii. di. vii. Cottu est benedicta Virtus enim quod acquita est aqua ex benedictione puenit ad aquam ad ditam. Ideo dicit De sanctis et ostigit de oleo secerato. T. Oleum. q. iii. A. Ideo in sum. con. co. ti. q. iii. Intellige si aqua benedicta sit maioris quantitatis quam duobus curvetoibus puerale quam maius est. f. d. statuto. l. quid Secundum si est quantitate minore

Archieps. Xij.

vel equalis sic de sacramento eucaristie sicut dum apponitur vinum non secerato. Eucaristia. ij. ad f. B.

Abiter Cum ab uno de pluribus arbitriis vel iudicibus aliis presertim a mandantibus scripta sua recitatur primum est ac si ab omnibus esset recitata. optet autem ut quod recitat non verae obiectis singulariter numeri sed platis dicendo. Nos tales arbitrii vel iudices primum tamquam reges nisi in arbitrio super electio quod vel fieri a uno vice omnium. ex sensu. a. re. i. cu. ab uno hunc. vi. de loco. Elecho. ij. q. v.

Archipiscopus. Quid est eius officium. B. f. m. Ray. Cetera officia archipiscoporum. propositi vel decani fore sunt ecclesie tot sunt consuetudines. ex de consuetudine. cum olim in fine a de excessu plena ad hoc. Si tamen scire quod iura dicta sunt talibus vide. p. xi. di. clerico. a. xv. dis. plechis. a. ex de officio archi. p. totum. A. Preceptum. a. i. ij. Et idem ponit in sum. con. lib. iii. titu. xxvii. questione. viii. B.

Archipiscopus a quibus urbibus debet secerari archipiscopus vide infra. Consecratio p. o. q. penultimo. a. ultimo.

Archipiscopus non potest compeleretur subditus sui suffraganei ad suscipiendas commissiones eius in causis nisi ubi sit consuetudo extra de foro. compere. romana. lib. vi. a. extra de officio. or. pastoralis. Sup quo capitulo dicit Hostiellis quod cum archipiscopo subdit episcopus qui pinguis us nus habet in eum quod in subditum potest archipiscopus episcopum cogere ut cappellat subditum ad suscipiendum. Et si episcopus in certum tempore subditum affigunt hoc facere neglexit neque aliquod iustum pretendeat. tamen potest cogere utrumpque ar. ex de officio. or. q. to. i. si. a. e. irrestragabili. Excessus. C. ber. ecce si ab episcopo appellatum fuerit. A. Hoc videtur. i. d. co. e. pastoralis. Et idem ponit in sum. con. li. iii. t. xxvii. q. iii. S; etra predicta facit quod cuiusque quod prohibetur aliqui via ad id alia non admitti

debet. ut in eum quod de re iuri. li. vi.
Rec allegata iurâ multû faciunt. Nâ
lo quâ in correctâ delictoq; nô in
cōmissiōe cár. Ideo in nô acceptâ sta
m9 regule. videlicet archieps nulla;
b; p̄tâ in subditu suffraganei sui in
si in exp̄ssis dicto e. Pastorat. **I**tâ
caſu ſculerâ archieps q; nô cogereſ
ſed ſubditu q; obediens. **D**. **S**; hic ſcien
dū q; iure nouo archieps cās q; per
appellato; vñ alio iure metropolitico
deferrâ ad ipſu. nô p̄t audire ſeu co
mittâ alibi quē in ſua citate vñ dpo
coſi aut in eis in qbz appellatū exiſtit
vñ caſe ipſe cōfifat. nisi aliud ſibi
appetat de ſuſtubime. ex. 8 offi. or. vt
litigâtes li. vi.
Achieps nô b; iurisdictio; in ſub
ditos ſuffraganei ſui nisi in qbz uida
caſibz q; notâ ex. de offi. or. Pastorâ
lis A. ſ. in glo. **B**. Primo qdā cū deue
mât in ſmis officijs a confuetudine
metropolitane ecclie. xij. diſ. de hys
Itâ qdā ſubditu ep̄i delinq̄t in dpoce
ſi archiepi. vi. q. iij. placuit In h ei
caſus efficiſ alioſ de iurisdictio; alte
ri qbz iurislibz Itâ ſi b; prediū in dpoce
ſi ſua. ex. de foro ſpe. e. vlt. Et iſte eſ
caſus p̄tinet ad quēcūq; aliū Itâ ſi
cā deferit ad eū p̄ appellatione. ex. de
offi. le. c. j. a. 8 offi. or. duo. Itâ cū ab
ſolutu ab archieps n̄ vult parere ep̄o
ex. de offi. or. ob re p̄imēdā. A. ſ. ſat
faciendo ep̄o ſup̄ excoicatioſ q; ab ep̄o
 fuerat excoicat. nec de excoicatioſis
iſtat iuſticia ſed ab archieps fue
rat abſolutus. q; ep̄s eū abſoluſ no
lebat Ideo ſi ep̄o ſatisfacere ſtēmit
archieps eū in excoicato; reducit ut
ibi. **B**. Itâ ſi crimināl cā ſit int̄ ep̄ma
clericu ſuū deb̄ deduci ad ſinodū. in q
preſt archieps. vi. q. iij. c. j. Itâ ſi
clericib; ciuilem cām ſep̄ ſuū xi
q. i. ſi clericus Itâ qdā eſt ep̄s nega
ligēs in eo qdā facere d; A. ſ. ad curaſ
ecclie aīaz. **B**. xj. q. iij. cū ſim. extra
de ſe. exco. p̄ tuas. a. de appella. q; ſrō
to Itâ qdā defuncto ep̄o ecclae p̄done
os clericos nō habet. xij. q. iij. **N**ō liſ

ceat. **A**. tūc em̄ archieps habet curā
verū ecclae. vt in **B**. Item cū euīdē eſt
ſententiā ep̄i cē iuſtā. ex. de appel
ſolicitudinē. **A**. Hoc qdā a ſubdi
to fuerit ad archiepm querulatū ti
cet nō appellatū. tūc em̄ ratiōe euīdē
tie p̄t archieps declarat ſubditu in
iuste ab ep̄o excommunicatu; vt ibi. et
poterit ilbū abſoluē vñ remittē abſol
uēdū ab ep̄o q; ſi neglexerit. ipſe abſo
lutionē impēdat. extra. de ſe. exco. p̄
tuas. **B**. Itâ cū visitat pūtiā. ex. de
p̄ſep̄. cū ex officijs. a. de ū. ſopite. a. c
nup. Per ſolā vacatō; ep̄alis ſedis
nō archieps ſed capitulū ſupplet vi
ces ep̄i. x. 8 ſup̄. ne prela. ſi ep̄s. a. c
ecclie. li. vi. **S**ilt ſi ep̄us fit excoica
tus. ex. 8 ſupplen. ne. prela. romana
li. vi. Aut capt⁹ a paginis. vt in di
cto. c. ſi ep̄s. **A**. De hys caſibz lat⁹
8i in ſu. cō. h. iij. ti. xxvij. q. iij. **S**z qz
nō multū ocurrūt in foro p̄mē pliri
us diecē nō curau. **B**.
Sed nūqđ p̄t archieps ecclae catho
drali vacatō dare visitatō ſeu ad
miſtratō. **A**. **N**ō. nisi forte capi
tulū in tēp̄alibz ſp̄ualibz negligēt
vñ male admiſtraret. tūc em̄ ſe
capitulo a cauſe ſup̄ hoc cognitōne
p̄missa visitatō ſeu admiſtratō ſe
p̄t deputat. Qui q̄uis habeat legiti
mā admiſtrationē in tēp̄alibz ſp̄ua
libz. tñ illa bñfia q; ad ſolā collatō;
ep̄i p̄tinēt cōferre nō p̄t ſi ab alio q; ſi
romano p̄tifico fuerit deputat. ex.
de ſupplen. ne. prela. ecclae. li. vi.
Achieps p̄t ſua. p̄uiniā visitatō
licet nō ſint ei ſuffraganei negligē
toſ. a. itorare visitatō; a. p̄curatōes
ſcipe n̄ obſtāto ſuſtudie ſtia. Et dū
visitat p̄t ſefficioſ audire ſuffraga
neor. abſoluē penitētias iniugere
ex. de caſibz. p̄petuo. li. vi. **S**; vt p̄ſ
fit aliqd ſcipe. vide ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe.
iij. et ibi ſla 8 ei ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe.
Achieps p̄t cōcliu ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe. ſe.
e. ſe.
A. Poti ſide. c. j. et. iij. **B**.

Archiep̄us transiens p̄ quis loca
sue pruinæ p̄t facere aī se crucē por-
tai bñdicere p̄plo in pontificatibz ce-
lebrare a hmōi. **A**In capitulo. **A**l-
legato mil aliud pl̄o atineſ misi q̄ di-
uina officia priuata uul publice ibidē
p̄t audire. a q̄ ea p̄t facere in sua pñ-
tia celebrari sine pontificatibz in locis
ēc exemptis. **D**icta ep̄s etiā in locis
exemptis sue dypocesis. ut in cle- ar-
chiep̄o de p̄uile. **A**Hec tñ dñt sine p̄-
iudicio a molestia vel grauedine ex-
emptor fieri. ut ibi. **D**

Hoc siue subarra. Arre dicit
ānul⁹ petum⁹ siue alie res da-
te sponse. qñ datio subarra.
wca? p̄cipue qñ fit p̄ ānuli immis-
onē q̄ vulgo despōlatio. **E**t si q̄deꝝ
fiat h̄c int̄ sp̄osū et sp̄osā. nō dico co-
trahūk sp̄osalia. sed p̄sumif p̄ mñō.
misi p̄b̄f oratiū uul cēt oratria. siue
tudo uul repugret etas. ut notaſ eſ de
sp̄o. impu. tue. **S**i vbi fiant a pentibz
tūc sola sp̄osalia orabūk ut ibi. **A**in glo-
in glo. vbi hec ponūk a nō dicat glo-
orabūk. sed p̄sumūk sp̄osalia. **E**t idē
s̄i in sū. cō. li. nñ. ti. j. q. n. vbi h̄s
notā? **D**Et h̄ intellige p̄ modū quo
sponsalia a pentibz orabi pñt. vide
T. Impedimentū. xiiij. q̄. fi.

Arre sp̄osalicie nō secuto mñō. de-
bet restituī h̄mō. si mñimoniū n̄ fue-
rit secutiū absq; alteri⁹ culpa. p̄pt sup-
ueniētē mortē & religiōis ingressum
a hmōi restituī dñt arre simplicē. **S**i do-
non fuerit secutiū p̄pter culpam dant
p̄dit arras. **S**i propter culpam recipi-
entis. restituet eas in duplū. **C**de
spou. l. arras. a. l. si. **A**Hoc est verū
si accipiens est maior. xxv. annis. &
si veniam etatis impetravit et eam
in competenti iudicio pbauerit. als
non tenetur nisi in similiū. ut in dic-
ta. l. si. **E**t dictum duplū cui sit pe-
na non debet in foro p̄mē. nisi fuerit
ad h̄ facta cōdemnatio. ut p̄t colligi
ex notatis per glo. xii. q. n. Fraterni-
tas. **D**Et de hoc. vide T. Sponsalia. q̄
xii. qui incipit in quibz.

Hroga⁹ vide s̄. Adoptio-
ns. de arte notaria. vide T. Soz
tilegiū. n. q̄. **D**e artificibz fa-
cētibz a vēdētibz gladios. balistas.
venena taxillos. aleas sertaa hmōi
vide T. negotiatio. q̄. v. et sequē.

Hoc siue subarra. Assassiu fucita for-
te adhuc sūt qdā infirmeles q̄
ex q̄busdā falb opimioibz de-
facili mittebāk ad occidēbū quēlibet
xp̄ianū. non curātes si ob h̄ occidēbū
essēt ip̄i. **C**ōtē q̄ p̄stē statuit. **I**mō-
q̄rt⁹ q̄ q̄ūq̄ p̄nceps uul plat⁹ uul alia
p̄sona aliquē fanū p̄ assassiuos in-
fia fecit. uul mādauerit. ec̄ si mors n̄
fuāt s̄bsecuta a q̄ assassiuos recepta
uerāt uul occultauerūt. n̄ solū excōicas-
tōis a depositōis incurāt finas ip̄o
facto. **S**int ec̄ cū oibz suis bonis p̄as-
mis expositi a p̄petuo diffidati. ita q̄
ex q̄ de p̄dictis uul aliq̄ p̄dcōrū. p̄babili-
q̄ stiterit documēt. nulla alia excōi-
catōis. depositōis. seu diffidatōis sen-
tētia req̄ra. **H**oc bñficia talū p̄ illos ad
q̄s p̄tinet collatio libere ferēt. eſ de
hōi. p̄ humani. li. vij.

Hastutia fm. Tho. n. n. q. lv. s̄i
cū q̄s ad sequebū aliquē finē
bonū uul malū v̄tif n̄ v̄t v̄js
h̄ simulatis a apparetibz. **N**ō c̄ optet
etiā ad finē bonū. falb v̄ns a filatis
puenire. **H**oc v̄t. **V**n astutia etiā si or-
dineſ ad bonū est p̄ctm. n. **C**orin. nñ
Abdicam⁹ occulta decorūs n̄ ambu-
lātes in astutia neq̄ adulterātes ver-
bū dei. **A**liqñ v̄o p̄pter similitudine;
acapif in bonū. puer. j. **V**t def. puul
astutia sed p̄rie acapif in malo. sica
p̄bs. dicit. vi. ethi. **A**Hoc in sū. cō. li.
nñ. ti. xxvij. q. cxxvij. **A**dvertendū
tñ q̄ fine mēdaciō a leſiōe iusticie al-
teri⁹ lic̄; vti v̄tli filatōe. exēplo m̄l-
torū sanctop̄ patruia ip̄i xp̄i vt dicit
Ix. xxij. q. n. v̄tilem. **D**e dolo at
a fraude q̄ sunt p̄inqua astutie. vide
T. dolus. a. T. fraus.

Havaricia a cupiditas v̄tū fit
p̄c̄; R̄f; Tho. n. n. q. cxviij
sic. **R**ā bonū hōis c̄ extēiora

oparet q̄ s̄istat in quadā mensura
vt querat h̄e extētores diuitias
put n̄taria sūt ad vitā ei⁹ fm suā cō
ditionē. Et ideo in excessu ei⁹ mēsure
s̄istit p̄tēm dū. s̄ atiq̄s supra debitū
modū vult eas acq̄rere vel retinē q̄
ptinet ad ratōz auaritie. q̄ diffinitur
ē immōderat⁹ amor habēdi. A. Ide
in sū. cō. li. xiiij. ti. xiiij. q. j. B.
S; utq̄ sit mōile. R. fm Tho. vbi.
Auaritia p̄t capi duplicitē. Vno
mō q̄ aliq̄s recipiat vel retineat iniu
ste res alienas q̄ ptinet ad rapinā
vel futurū. a sic ex suo grīe est p̄cēm
mortale. Cōtingit tñ in hoc casu q̄ ē
veniale p̄pter impfectōz. act⁹ sicut 8
furto. 8. furtū. C. iiii. Atio mō p̄t ac
cipi auaritia fm q̄ importat inordi
natū amorē. S̄itiatū q̄ si itātū erescat
q̄ p̄ferat caritatīt. s̄. p̄f̄t amorē. S̄it
arū aliq̄s nō vereat facē. q̄ amorē dā
a p̄ximū erit p̄cēm mortale. Si at in
ordinacio amoris in h̄ s̄istatvt. s̄. h̄
q̄uis supflue diuitias amet. nō p̄fe
rat eaq̄ amorē amorī. S̄mo. s̄. q̄ p̄pter
diuitias nō vult aliq̄d facē. tra dū
a p̄ximū sic est p̄cēm veniale. A. J. 8
in sū. cō. eo. ti. q. j. p̄ diūsa vba. s̄. q̄
auaritia aut op̄omif iustiā est pec
catū mortale. aut op̄omif liberatia
ti. a sic est mōile vel veniale vt in. ii.
mēbro. B; 8 h̄ pleni⁹ 8. in q̄driga. B
auar⁹ seu cupid⁹ ordinari nō d;. vide
Fordinandus. C. xj.

Baptism⁹. j. q̄ ad. s̄bstan
tiā formā. Quid ē bap
tism⁹. R. Est absolutio
facta s̄b p̄scripta for⁹ ver
bo⁹ vt ponit m̄ḡ. iiii. s̄e
di. iiii. Vel q̄si ecclē mō fm Aug. Bap
tism⁹ est tinctio in aq̄ vlo vite sancti
ficata. De cui s̄bstantia tria sunt. s̄
matoria elemēti. forma verbī et intē
tio ministri copulā formā materie
vñ Aug⁹. Accedit verbū ad elemētū
a fit sacēm. j. q. j. detrahe. A. Ide; in
sū. cō. li. iiii. ti. xxiiij. q. ix. B
Baptismi forma h̄c est. Ego te ba
ptiso in noīe p̄ris et filij a sp̄issanti

Baptismus. i.

ex-de bap. e. j. A. In sū. cō. eo. ti. q. x
addit⁹ Amē. Si tñ ibi q̄ n̄ ē de s̄ba. B
S; q̄d si mutet h̄c forma. R. fm
Tho. in. iiii. di. iiii. Nulli licet mutare
q̄tū ad id quod est de cēntia forme.
a si muta⁹. nihil agit a p̄ter h̄ culpa
incuri⁹. Si v̄o aliq̄d q̄s p̄f̄t ad for⁹
ex sola determinatōe ecce muta⁹. mihi
lomin⁹ ē sacēm. h̄ culpa incuri⁹ ve
rū ab ap̄kis q̄ baptisabāt in nōie xp̄i
nō fuit mutata forma q̄tū ad intel
lectū q̄ in xp̄i noīe tota trinitas in
telligit. h̄ solū q̄tū ad vocē. Nec h̄ ip
sū potuissent nisi ex familiā cōficio
sp̄issanti. Rō aut̄ mutatōis fuit vt
nomē xp̄i amabile redire⁹. h̄ etiam
nūc ecclā poss̄ si sp̄eale p̄ceptū a sp̄u
sancto h̄bet. n̄ at p̄pua auct̄e. vñ mō
sic dicēdo nō eff̄ baptism⁹. q̄uis q̄da
stratiū dicāt. A. In. c. a. q̄da. 8. cōse
dis. iiii. 8. q̄ baptisat⁹ in noīe xp̄i nō
est rebaptisand⁹ q̄ tenet baptism⁹
licet n̄ debuetit fieri fm glo. ibi. B.
Quid si dicaf in noīe trinitatis. nō
est baptism⁹. q̄ nō exprimūt p̄soē
h̄ solū numer⁹ p̄sonaz. Sicut n̄ ē bas
ptismus si dicāt in noīe genitoris et
genitiae p̄cedētis ab vtroq̄. q̄ gemi
tor. n̄ signat p̄sonā p̄uis sicut ypo
stafim s̄bstantē. h̄ p̄ modū act⁹. et
iō n̄ ē eadē significatō nec eff̄ bapti
sat⁹. Et eadē v̄o est de alijs. q̄uis at
nō fit eadē w̄x in greco a in latī tñ ē
eadē significatio. Vñ in q̄libz ligua
illa ptinet ad formā. q̄ p̄ncipali⁹ fuit
instituta ad significādū p̄sonas illas.
A. Ide in sū. cō. eo. ti. q. x. i. xiiij. B.
Quid si vba p̄ferat corrupte. R. fm
Tho. vbi. B. Aut facit aliq̄d ex in
dustria. a sic n̄ videat intēdere q̄d ecclā
intēditvñ non ē baptism⁹. a facit ex
ignorātia. i defectu ligue a tūc si tāta
est corruptio q̄ oīo aufeat s̄fū n̄ est
baptism⁹. Si v̄o s̄esus remanet ē bap
tism⁹. vt dicēdo p̄tā a filia. sic h̄et de
ose. di. iiii. retuleat. a h̄ accidit q̄ s̄e
sus nō muta⁹ q̄n fit corruptio in fine
h̄ mutatō ex pte p̄ncipī variat signi
catō. a id n̄ est baptism⁹. A. Doc